

Reggeli Ujság

Noviszád, 1919 szeptember 8, péntek

Urodnik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 247. szám

Az ország népe nagy lelkesedéssel ünnepelte meg Őfelsége II. Petár király születésnapját

Külöldön is hálaadó istentiszteleteket tartottak

Szerdán az egész ország lakossága lelkesedéssel ünnepelte meg Őfelsége II. Petár király születésnapját. Az ünnepléssel kifejezésre jutott az a szeretet és rajongás, amely az ország minden lakosát egyformán eltölti az ifjú uralkodó iránt.

A beográdi ünnepség ezuttal is impozáns volt annak ellenére, hogy a szokásos katonai díszfelvonulás elmaradt. A házakat fellobogózták és a hálaadó istentiszteleteken nagy tömegek vettek részt.

Őfelsége II. Petár király és Őfelsége Mária királyné az oplenáci templom hálaadó istentiszteletén vett részt. Őfelsége Olga hercegnő és Jeliszavéta hercegnő a dedinyei udvari kápolna istentiszteletén jelent meg.

Beogradban a görögkeleti székesegyházban az ünnepi istentiszteletet Gavriło pátriárka tartotta. Az istentisztelet alatt dr. Csirics Irinej noviszádi görögkeleti püspök magasszárnyalású beszédben vázolta a nap jelentőségét.

Az ünnepi istentiszteleten megjelent Őfelsége Pavle régensherceg dr. Sztankovics Radenko és dr. Petrovics Iván régensekkel együtt. Cvetkovics Dragisa miniszterelnök a görögkeleti miniszterekkel és dr. Korosec Anton volt szenátusi, valamint Sztimonovics Milán volt parlamenti elnök. Azonkívül megjelent a hálaadáson több követ is, köztük báró Bakách-Bessenyei György magyar követ.

A katolikus székesegyházban dr. Ujesics érsek pontifikálta az istentiszteletet. Ezen megjelent dr. Masek Vladko kormányalelnök a kormány katolikus vallású tagjaival együtt, valamint több tábornok.

A zagrebi katedrálisban szintén nagy fénytel tartották meg a hálaadó istentiszteletet. A misét dr. Sztépinác Alojzije horvát metropolita pontifikálta. Megjelent többek között dr. Szubasics Iván horvát bán, valamint számos más polgári és katonai előkelőség.

NOVISZÁD ÜNNEPE

A noviszádi ünnepségekről az Avala a következő jelentést adta ki: Noviszád szerdán ünnepélyesen ülte meg Őfelsége II. Petár király születésnapját. A város valamennyi házán az állami zászló lobogott. Az egyes felekezetek templomaiban hálaadóistentiszteletet tartottak, ame-

lyeken megjelentek a katonai és polgári hatóságok képviselői, valamint a város társadalmi egyesületeinek küldöttségei.

Hálaadás után a báni hivatalban dr. Radivojević Jován bán fogadta a polgárság jókívánságait. Petrovics Milorád tábornok, hadtestparancsnok szintén fogadta a gratulációkat.

Az Alekszandar- király Emlékotthonban ünnepi előadást rendeztek, amelyeken hazafias beszédek méltatták a nap jelentőségét. Az előadáson lelkesen éltették Őfelsége II. Petár királyt és Jugoszláviát.

A KÜLFÖLDI ÜNNEPSÉGEK

Őfelsége II. Petár király születésnapján Európának úgy szólván valamennyi fővárosában hálaadóistentiszteletet tartottak, amelyen megjelent a jugoszláv követségek teljes hivatalnoki kara. Budapesten a hálaadó istentiszteletet Zubkovics Georgije budai görögkeleti püspök mondotta.

Valamennyi szerda esti magyar lap nagy cikkeken ismertette a jugoszláviai ünnepségeket. A Pester Lloyd és a Nemzeti Ujság meleg hangú cikkeken méltatták a jugoszláv nemzeti ünnep jelentőségét.

ÁLLAMPÖK SZERENCSEKIVÁNATAI

Az uralkodó születésnapja alkalmával Őfelsége Pavle régensherceg szerencsekivánatok kifejező táviratot kapott a román királytól, az olasz király és császártól, a francia köztársasági elnöktől, Hitler német kancellártól, az angol királytól, a görög királytól, a bolgár királytól, a török köztársasági elnöktől, a lengyel köztársasági elnöktől és a belga királytól.

Negyven kilométerre Varsótól

A németek az egész lengyel haderőt bekerítéssel fenyegetik — Lodz és Tomaszov felé közelednek a németek

Anglia lélekben a lengyelek mellett van, de nem segíthet rajtuk

Berlinből jelenti az Avala: A német haderő főparancsnoksága csütörtök délután a következő jelentést adta ki:

A lengyel hadsereg szeptember 6-án is az egész arcvonalon folytatta a visszavonulást. A német keleti haderő csapatai, a légi haderő állandó támogatása mellett erőtetett menetben üldözik az ellenséget és több helyen harcra kényszerítették.

Dél-Lengyelországban elfoglaltuk Neusandecet. Itt csapataink átkeltek a Dunajec északi partjára. Krakkót harc nélkül elfoglaltuk. Pilsudski tábornagy sírjánál katonai díszőrség áll.

Kielce elfoglalása után a Lissa gora nyugati lejtőjén gyors menetben haledő csapataink északon Lodz és Tomaszov felé közelednek. A zsákmányolt ágyuk száma kilencvenre emelkedett. A 27. lengyel hadosztály 9 páncélos gépkocsiját, továbbá két tank osztályt, két vadász zászlóaljot és egy lovas dandárt megsemmisítettünk. Ezeknek az alakulatoknak csak kis részei menekülhettek meg oly módon, hogy fegyver nélkül átúsztak a Visztulán. Azt a hadianyagot, amely még az erdőszégekben van, csak az elkövetkező hetekben lehet számbavenni és elszállítani.

A Visztulától keletre csapataink áthaladtak a Thorn Brodnica uton és a Drvenci folyó hídfőjét megerősítettük.

A Keletporoszországból előnyomuló német csapatok a Narev folyó partján Pultuszk megerősített városba érkeztek. A német légi harerő szerdán visszavonuló lengyel hadoszlopokat támadott meg és több helyen szétszórta őket. A vasuti berendezések, vasuti állomások és hidak elleni támadások folytatódnak. Ennek során Varsótól délre a Visztula hídját a bombák súlyosan megrongálták. Varsó nyugati pályaudvara lángokban áll.

A német hadvezetőség hivatalos jelentése a német csapatok csodálatosan gyors előnyomulását közli. Az eddigi jelentésekből megállapítható, hogy a lengyelek részére a legkellemtlenebb meglepetést a Keletporoszországból előnyomuló német csapatok okozták, amelyek a Narev partján lévő Pultuszk városához érkeztek el. Pultuszk pedig mindössze 40 kilométerre van Varsótól.

Az innen jövő német hadsereg azonnal fenyegeti a Varsótól nyugatra lévő lengyel erőket, hogy a hátukba kerülnek. Innen fenyegeti legkövetlenebb veszély nemcsak Varsót, hanem az egész lengyel hadsereget is. Ugyancsak gyors iramban jutnak elő azok a csapatok is, amelyek Lengyelország délnyugati részén operálnak, mert ezek megközelítették Lodz és Tomaszov városokat és a Lissa gora hegység nyugati lejtőin menetelnek. Innen egyaránt fordulhatnak Varsó és Lublin, a lengyel kormány székhelye felé. A Lissa goraiban levő német csapatok azon-

ban közelebb vannak már Lublinhoz, mint amennyire Varsó fekszik Lublintól, szóval megeshet az, hogy a németek előbb érnek el az új lengyel fővárosba, mint a lengyel kormány. Az északnyugati felől előnyomuló német csapatok, akik a Thorn Brodnica uton haladnak előre, szintén erőtetett menetben közelednek Varsó felé.

Aránylag a leglassabban a dél-lengyelországi, galíciai haderők jutnak előre, mert ezek még mindig a Kárpátok lejtőin tartózkodnak és a hegyi terep megnehezíti előrejutásukat. Ezek a csapatok egyrészt Lemberg felé mennek, hogy hatalmukba kerítsék a Galiciát nyugat-keleti irányban átszelő vasutvonalat és ezzel egyrészt az Ukrajnába vezető kettősvágányú vonal birtokába jussanak és ezzel elzárják a lengyel hadsereg Románia felé vezető útját is, másrészt pedig ebből az irányból is támogathatják a Lublin irányában harcoló német haderőket.

Nyugaton minden csendes

A francia és német katonák kijönnek a fedezékből és virágokat dobálnak egymásnak -- Olaszország helyreállította a rendes vasuti forgalmat Franciaországgal és Svájcjal

Németországnak érdeke a délkelet-európai államok semlegessége

Berlinből jelentik: A Lengyelországban előretörő német csapatok erős ütemben folytatják előnyomulásukat. A külföldi sajtótudósítók jelentése szerint Varsó kiürítését már megkezdték. Az alig 40 kilométerre folyó útközvetek ágyudörgését Varsóban már tisztán hallani.

Rigából jelentik: A varsói rádió szerint a lengyel főváros kiürítése nagy nehézségekbe ütközik, mint-hogy csaknem teljes hiány mutatkozik szállítóeszközökben. Hozzáteszi a jelentés, hogy Varsó élelmezési viszonyai is egyre romlanak. A mezőgazdasági szövetkezeteket a varsói rádió útján felszólították, hogy folytassák munkájukat, mert különben nem tudnák biztosítani a hadsereg élelmezését.

HITLER SZEMLEUTJA

Mint a német főhadiszállás jelentéi, Hitler kancellár szerdán ismét meglátogatta a folyosó területén harcoló csapatokat. Megtekintette a tukeli siklás és Graudenz közti részt, ahol heves harcok folytak a németek által körülzárt lengyel seregrészekkel. Ezek a harcok — amennyire eddig meg lehetett állapítani — azzal végződtek, hogy a németek több mint 15.000 foglyot ejtettek és száznál több löveget zsákmányoltak. A lengyelek visszavonulásuk közben felrobbantottak minden hidat, amely a tukeli siklástól keletre levő folyó felett vezetett át. A megsemmisülésig felmorzsoltt lengyel hadosztályok visszavonulási útja Graudenzig tele van szörve karabélyokkal, pisztolyokkal, hátizsákokkal, gázárcokkal, köpenyekkel és más felszerelési tárgyakkal. Az utak mentén és az árkokban igen sok málhakocsi hever és sok kocsi előtt még a lovak is ott fetrengenek. A löszerszállító kocsik száza állnak összetörve az utakon és a kocsik rakományai meszes szétzóródott. Igen sok üteg áll az ut mentén és a szomszédos mezőkön anélkül, hogy bármelyikből is egyetlen lövést leadtak volna. A gyalogság lövészárkaiban garmadával hevernek a lengyel katonák holttestei. Az egyik tarlón egy elégett repülőgép váza mered az égen. Százával hevernek a teljesen szétrombolt parasztszekerek, amelyekkel a lengyelek löszert és élelmiszereket szállítottak.

A vidék lakosainak elbeszélése szerint az egyik német páncélos csapat meglepetésszerű támadása a lengyel ezredeket jóformán percek alatt megsemmisítette. A foglyok vallomása megerősíti ezeket a jelentéseket. A lengyel csapatok kelet felé meneteltek, hogy Graudenznél kikerüljék a németek átkaroló mozdulatát. Közben a német páncélos alakulatok meglepetésszerűen oldalba támadták a lengyeleket. Amikor a német páncéloscsapatok ágyui és gépfegyverei feltűntek a szántóföldeken, a lengyeleket ez úgy megza-

varta, hogy valamennyien eldobálták fegyvereiket és mindenüket a mezőn hagyták. A lengyel ezredeket rövid félóra alatt majdnem teljesen megsemmisítették és nagy részük már német foglyotáborokban van. A hatalmas zsákmányt a német csapatok most rendezik.

A NÉMETEK CSAK KATONAI CÉLPONTOKAT BOMBÁZTAK

A londoni rádió jelentése szerint az angol kormány úgy értesült, hogy a német repülők Lengyelországban csak katonai pontokra dobtak bombákat. Butler külügyi államtitkár az alsóház szerdai ülésén hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy a birtokában levő adatok szerint általában megállapíthatja, hogy a német repülők bombázása katonai

pontok ellen, nem pedig a polgári lakosság ellen irányult.

LENGYEL VEZÉRKARI TISZTEK BUKARESTBEN

A német távirati iroda bukaresti jelentése szerint kedden két repülőgépen lengyel vezérkari tisztek érkeztek Varsóból a román fővárosba. A lengyel vezérkari küldöttség megbeszélések céljából több napig tartózkodik Bukarestben. Eddig még meg nem erősített hírek szerint Weigand francia tábornok, aki már március végén Bukarestben járt, ismét a román fővárosban tartózkodik. Weygand tábornok a múlt héten utazott el Párisból külön megbízással Beyruthba és Délkelet-európába.

Nyugaton minden csendes

Berlinből jelentik: A Magyar Távirati Iroda berlini tudósítójának értesülése szerint a nyugati arcvonalon eddig még minden csendes. A hadállapot már négy napja tart, de hír szerint még egy lövés sem esett. A német hivatalos körök és a német sajtónak a francia nép iránt ismételt hangzatos barátságos hangú megnyilvánulásait alátámasztják azok a háborusnak egyáltalán nem nevezhető jelenségek, amelyekről ismételt érkezik hír a Siegfried-vonalról. Így azokon a helyeken, ahol a francia és német erődvonal közel esik egymáshoz, a francia és a német katonák kijönnek biztos fedezékeikből, lövés helyett virágokat dobálnak és barátságosan integetnek egymásnak. Az éjszaka folyamán több ízben megismétlődött az, hogy francia részen kivilágított táblákat raktak ki, ezzel a felírással:

— Ne löjjetek, mi sem lövünk!

Rómából jelentik: Az II. Telegrafo a nyugati arcvonal helyzetével kap-

A CSÜTÖRTÖKI FRANCIA HADIJELENTÉS

A szeptember 7-i francia hadijelentés így hangzik: — Az arcvonalon mindkét részről tevékenység folyik.

HELYREÁLLT AZ OLASZ-FRANCIA VASUTI FORGALOM

Rómából jelenti az Avala: Olasz

csolatban ezeket írja: Három nappal az ellenségeskedések kitérése után még mindig várjuk a nyugati front-ról a tényleges hadműveletek megkezdésére vonatkozó jelentéseket. A két szembenálló hatalmas acélvonalon azonban teljes csend honol. Ezt a csendet az magyarázza, hogy a szembenálló haderők közül hiányzik a harc iránti lelkesedés, de különösen hiányzik a lelkesedés abból a hadseregből, amelynek rohamra kell indulnia. Ha a francia hadsereg katonái épüget meg volnának győződve arról, hogy a nemzeti szocializmust el kell söpörni, mint a félhivatalos Le Temps, akkor néhány lövés bizonyára már magától is eldőrdült volna. A Maginot-vonal csendje bizonyítja a legjobban, milyen esztelen az a háború, amelyet most megüzentek ugyan, de még nem kezdtek el. Ennél a csendnél semmi sem bizonyítja jobban, hogy mennyire igaza volt a Duce-nak, amikor egy héttel ezelőtt meg akarta menteni a békét.

hivatalos közlemény bejelenté, hogy csütörtöktől kezdve ismét helyreáll a rendes vasuti összeköttetés Franciaországgal és Svájcjal. A Simplon-expressz, amely néhány nap óta csak Milánóból indult el, rövidesen mindkét irányban ismét közlekedik a Páris-Isztanbuli vonalon.

A semlegesek önálló csoportot alkotnak

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung budapesti tudósítója a semleges államok csoportjáról ír. A tudósító szerint a délkelet-európai államok sajtója megállapítja, hogy a mostani viszályban három államcsoport alakult ki Európában: a háborút viselő három demokrata hatalom, a tekintélyá-

portja. A semleges államok tulajdonképpen teljesen önálló csoportot alkotnak. Ők képviselik a fegyveres semlegességet, mert készen állnak, hogy minden támadással szemben megvédelmezzék területi felségjogaikat és állami függetlenségüket. Katonai intézkedéseik csupán saját semlegességük biztosítására vonatkoznak. A tudósító

szerint a délkelet-európai államok politikai köreiben kiemelik, hogy egyáltalán nem tartanak semleges-ségük ellen német részről intézendő támadástól.

A cikk a továbbiakban hangoztatja, hogy a német érdekek egyezik a semleges országok érdekeivel. Németországnak nincs oka arra, hogy megtizedelje a nagy semleges gazdasági teret, amelynek népei kereskedelmet üzhetnek, értékeket termelhetnek és élvezhetik a békét. Ez a felfogás vonatkozik mindenekelőtt Délkelet-európára és a Balkánra. A hadiesemények menete Keleten azt a német törekvést bizonyítja, hogy az elszigetelt német-lengyel ügynek semmiféle hatással nem kell lennie a dunai államokra. Ezért — írja a lap — Németországnak nem érdeke, hogy délkeleten esetleg kiéleződnek a helyzet vagy éppen fegyveres nézeteltérések merüljenek fel.

Németország szoros gazdasági egybefonódása a délkeleti államokkal megköveteli és előmozdítja a zavartalan békét Délkeleten és a Balkánon. A támadást kizáró német-orosz szerződés is érezteti itt már békefenntartó hatását. Más felől nem oszlott el Németország bizalmatlansága azokkal az államokkal szemben, amelyeket bizonyos garanciaajánlatok pártállás elfoglalására akart csábítani. Németország hajlandó azonban semleges tetteknek és semleges magatartásnak nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint az ilyen országok közvéleményében mutatkozó kikéklésnek. Németország nem akarja kibaszni ezeknek az országoknak hadászati vagy külpolitikai kényszerhelyzetét és helyi feszültségeket alapján nem kívánja egyiket a másik ellen kijátszani.

UJABB HATÁRSÉRTÉS BELGIUMBAN

Brüsszelből jelentik: Az elmúlt éjjel Antwerpen felett nagy magasságban ismeretlen repülőgépek haladtak el délnyugati irányban. A légharító tüzéség tüzeit a gépekre, de minden eredmény nélkül.

RIDZ-SMIGLY NEM MONDOTT LE

Rómából jelentik: Egy amerikai sajtóügynökség azt a hírt terjesztette, hogy Ridz-Smigly tábornagy, a lengyel hadsereg főparancsnoka Krakkó elfoglalása után elhatározta lemondását. A római lengyel nagykövét csütörtökön hivatalosan megcáfolta a lemondás hírét és a cáfolatot a római rádió útján közölte.

AZ ARABOK ANGLIA MELLETT

Jaffából jelentik: Tekintélyes arab vezetők, akik 1936 óta az arab felkelők vezérei voltak, kijelentették a palesztinai angol főbiztos előtt, hogy együttműködnek Angliával és Franciaországgal.

A németek elfoglalták Krakkót és Bromberget

A lengyel kormány Lublinba menekült — A cenztohovai kolostor nem sérült meg — A német városokat erős tüzérési gyűrű védi a légi támadások ellen

Berlinből jelenti az Avala: A német főparancsnokság szerdán este a következő jelentést adta ki:

— Hadműveleteink Lengyelországban szeptember 5-én is tervszerűen folytak. A hegyi csapatoknak és a gépesített osztagoknak széles arcvonalon folyt küzdelem után sikerült a Beszkidék északi hágóján átkelniök és Neusandetz irányában nyomulnak előre. A délről és nyugatról Krakkó felé előnyomuló német haderő üldözi az ellenséget, amely Krakkó felé vonul vissza.

A kelet-felsősziléziai iparvidék a német csapatok kezén van. Ettől északra csapataink a kora délutáni órákban elfoglalták a Hecini—Lepusno—Pjotrkow vonalat.

Sierac mindkét oldalán a német csapatoknak sikerült áttörni az ellenség jól megerősített állásait és a Warta folyó keleti partján Lodz irányában folytatják az offenzívát. A német haderő Kulmnál és Graudenznél áthaladt a Visztula keleti partján és üldözi a visszavonuló ellenséget. A keletporoszországi csapatok Mlave városán áthaladva, elfoglalták Cjehanovot. Az ellenség itt dél felé vonul vissza.

A német légi haderő tegnap is nagy mértékben zavarta az ellenség közlekedési vonalait és összeköttetésüket a hadtápvonallal. Tarnov, Zdunska Vola, Skazinskj és Vreseno vasútállomásai lángban állanak. A vasúti összeköttetés sok helyen megszakadt. A lengyel repülő — néhány Lodznál feltűnt vadászgép kivételével — tegnap egyáltalán nem mutatkozott. A tegnapi nap folyamán nem történt légi támadás a keleti német területek ellen. A Keleti-tengeren a német hadihajók a harmadik lengyel tengeralattjárót is megsemmisítették.

KRAKKO ÉS BROMBERG ELESETT

A német távirati iroda jelenti, hogy a német csapatok elfoglalták Bromberget. Bromberg környékén a lengyel védelmi övezetet a németek déli irányban áttörték.

Az Associated Press megerősíti azt a jelentést, hogy a lengyel kormány elhagyta Varsót és Lublinba tette át székhelyét.

Londonból jelenti az Avala: A varsói rádió szerdán este jelentette, hogy Krakkó a németek kezére került. A bementő hozzátette, hogy a Krakkót bombázó német gépek közül a lengyelek tizenötöt lelőttek.

A német főparancsnokság este kiadott jelentése közli, hogy a német csapatok szerdán délután harc nélkül elfoglalták Krakkót és tovább nyomulnak Lodz irányában. Ezenkívül elfoglalták a németek Kielcet, amely jelentős vasúti csomópont, továbbá Bromberget. A gyors előrehaladás következtében a veszteség még egyelőre nem is-

meretes, csak annyit tudnak, hogy a veszteség aránylag nagyon csekély volt. A szeptember 1 és 3-ai közötti harcokban a veszteség halottakban az egész keleti haderő 0.04, sebesültekben pedig a haderő

0.025 százaléka. A visszavonuló lengyel csapatok sok hadianyagot hagynak hátra. Teschennél a németek megsemmisítették a 7. lengyel hadosztályt és törzsét fogságba ejtették.

Brauchitsch tábornok napiparancsa

Berlinből jelentik: Brauchitsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka, a keleti harctér csapataihoz napiparancsot intézett, amely a következőket mondja:

— Krakkó, Bromberg és Graudenz kezünkben van. A folyosó nem választja el többé Kelet-Poroszországot és Danzigot a német anyaországtól. A lengyeleket az egész harctéren visszavetettük s most visszavonulnak. A német hadsereg-főparancsnok ezután köszönetét és elismerését fejezi ki a keleti harctér csapatainak teljesítményükért, majd így folytatja:

— Krakkó bevételével a német hadsereg örizetébe vette Pilsudszkynak, Lengyelország első nagy tábornagyának sírját is. Az ő célja a Németországgal való béke volt. Örökének semmibevétele vezetett a háborúra. A német hadsereg tiszteli és becsüli ezt a nagy katonát. A Vezér rendelkezése ma ünnepélyes formában díszörség állt fej sírjánál.

A napiparancs végül buzdító szavakat intéz a katonákhoz s hangoztatja, hogy bizalommal és nyugodtan áll mögöttük egész Németországnak.

LENGYEL JELENTÉS

Varsóból jelentik: A lengyel vezérkar csütörtök reggel a következő jelentést adta ki:

A német repülőgépek több ízben bombázták Varsót. Lengyel repülőgépek bombázták a németek páncélos oszlopait. A légi csaták során a lengyelek tegnap 15, tegnapelőtt pedig 20 német gépet lőttek le. A lengyel veszteség 6 gép. Lodz és Tomaszów környékén és Tarnóvtól nyugatra harcok folynak. A gdniai csapatok a Danzig körüli osztagokkal harcolnak.

CENSTOHOVA SÉRTETLEN MARADT

Berlinből jelentik: A külföldi sajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy a német repülőek bombái megrongálták a cenztohovai kolostor híres Fekete Madonna-képét. A német hatóságok felkérésére Lochner, az Associated Press berlini tudósítója látogatást tett Cenztohovában, hogy megállapítsa, mi igaz ezekből a híresztelésekből. Lochner a Berlinben működő külföldi lap tudósítók előtt beszámolt a híres kolostorban tett látogatásáról. Közölte, hogy a képet teljes épségben ott látta a kolostorban és maga a kolostor is sértetlen maradt. Lochner elvitte magával Berlinbe a kolostor priorjának hitelesített tanusítványát arról, hogy a kolostor híres kegyképe sem a német csapatok bevonulásakor, sem azóta nem sérült meg. A kolostor priorja kijelentette, hogy a kolostor valamennyi tagja a helyén maradt és maga a kolostor semmiféle veszteséget nem szenvedett.

LÉGI RIADÓ PÁRISBAN

Párisból jelentik: Csütörtökre virradó éjjel egy óra 40 perckor Páris lakosságát szirénabugás riasztotta fel. A légvédelmi szolgálat jelezte, hogy ellenséges repülőgépek kísérelték meg az átszállást a főváros és környéke felett. Négy óra után pár perccel a szirénák jelezték, hogy a veszély elmúlt.

HARCOK A TENGEREN

Londonból jelenti az Avala: A tájékoztató minisztérium közli, hogy az angol légi haderőnek a német haditengerészet egységei ellen intézett táma-

dásai sokkal sikeresebbek voltak, mint ahogy kezdetben hitték. A német tengeralattjárók több angol kereskedelmi hajót megtámadtak és néhányat el is süllyesztettek. Az angolok három német kereskedelmi hajót semmisítették meg az Atlanti Óceánon, de legénységüknek időt adtak a menekülésre.

Tüzérési gyűrű a német városok körül

Berlinből jelenti az Avala: A birodalom különböző részeiből beérkezett jelentések szerint a német nagy városokat biztosították légi támadások ellen. Minden város körül erős tüzérési gyűrűt vontak. A kitűnő megfigyelő szolgálat a szükséges védelmi intézkedéseket nyomban önműködően elvégzi. A nagy gyárakat a legnehezebb léghárító ágyukkal látták el. A védelmi szervezetek kitűnő együttműködése következtében minden ellenséges légi támadás eleve kudarera van ítélve.

Berlinből jelenti az Avala: Mütana kattowitzi rádióállomás német kézre került, ezért Troppau—Boroszló műsorával — Kattowitzhoz csatlakozik. Kattowitz tehát Troppau műsorát adja, még pedig fele részben német, fele részben lengyel nyelven.

NÉMETORSZÁG GAZDASÁGI MEGSZERVEZÉSE

Berlinből jelenti az Avala: Csütörtökön rendelet jelent meg Németország gazdasági igazgatásának egységesítéséről. A rendelet szerint az egész birodalom területén kerületi gazdasági hivatalokat létesítenek, amelyeknek az a feladata, hogy gondoskodjanak lakosságuk elsőrendű életszükségleti cikkeivel, főleg szénrel való ellátásáról. Idetartozik ezenkívül a benzin, autógumi, ruhaszappan és más cikkekekkel való ellátás is.

ANGOL-FRANCIA FLOTTAÖSSZEVONÁS GIBRALTÁRBAN

Burgosból jelenti az Avala: Algeci-rasból érkezett jelentések szerint Gibraltárban 133 francia és angol hadihajót vontak össze.

Tanítsd gyermeked a következőkre: reggel és este fogat tisztítani!

SARG-FÉLE

KALODONT

FOGKÖ ELLEN

Malmői jelentés szerint egy ismeretlen nemzetiségű gőzös német aknára futott és elsüllyedt.

Londoni jelentés szerint a Rosina nevű angol kereskedelmi gőzöst elsüllyesztették. A hajó legénysége megmenekült. A Bosnia nevű angol gőzös aknára futott. Ennek a hajónak legénységét is sikerült megmenteni.

UJABB ANGOL RÖPCÉDULAKÜLDÉMÉNY

Londonból jelenti az Avala: Szerdán éjjel ismét angol gépek repültek el Németország felett és röpcédulákat szórtak le. A gépek nem bocsátkoztak harcra az ellenséges gépekkel és mint előzően, ezuttal is visszatértek kiindulópontjukra.

Londonból jelenti az Avala: A kelet-angliai partok ellen szerdán reggel végrehajtott német repülő-támadás egyik szemtanuja közölte, hogy az angol léghárító ágyuk egy német gépet lelőttek.

UJABB KÖLCSÖN LENGYELORSÁGNAK

Párisban francia-lengyel jegyzőkönyvet írtak alá, amelynek egyik pontja arról intézkedik, hogy a két állam együttes viszály esetén sem külön fegyverszünetet, sem különbékét nem köt.

Londonból jelenti az Avala: Az angol külügyi hivatalban szerdán angol-francia-lengyel egyezményt írtak alá, amelynek értelmében az angol és francia kormány a már korábban megszavazott kölcsönön kívül újabb 8.5 millió font kölcsönt nyújt Lengyelországnak.

SEMLEGESSÉGI NYILATKOZATOK

A portugál kormány hivatalosan közölte a lisszaboni német nagykövettel Portugália szeptember 2-i semlegességi nyilatkozatát.

Columbia kormánya kijelentette, hogy a köztársaság semlegességet tanúsít a jelenlegi viszályban.

Japán a francia és angol haderők visszavonását követeli Kinából

Mussolini még mindig nem adta fel a reményt, hogy békét teremtsen Amerika magatartása az európai eseményekkel kapcsolatban

Bernből jelentik: Szerda reggel óta a francia—svájci határt Bazel-től egészen Genfig teljesen lezárták. Egy másik berni jelentés arról számol be, hogy szerdán este a Bazelnél kezdődő német-francia frontszakaszon semmiféle hadművelet nem volt. Francia oldalon az egész vidék sötétségbe borult. Német oldalon a világítást nem csökkentették és a vonatok is közlekedtek.

Brüsszelben belga-luxemburgi vegyes bizottság ült össze, hogy vesztély esetére különböző intézkedéseket határozzon el a nagyhercegség védelmére.

ANGLIA SAJNÁLKOZIK

Londonból jelentik: Az angol kormány sajnálkozásának adott kifejezést a dán kormány előtt Esbjerg város bombázása miatt. Tekintettel arra, hogy a dán kormány kijelentése szerint a bombák angol gyártmányúak voltak, az angol kormány ezt a magyarázatot hitelesnek fogadta el.

Az angol tájékoztató minisztériumban szerdán délután kijelentették, hogy azok a külföldön elterjedt hírek, amelyek szerint az angol légi haderő bombázta Berlint, minden alapot nélkülöznek.

GAZDASÁGI HÁBORU

Londonból jelentik: Az angol tájékoztató minisztérium közli, hogy a felállított hadigazdálkodási minisztérium feladata nagyrésztben megfelel majd a világháború idején felállított blokádmisztériumnak. Ennek akkoriban az volt a feladata, hogy felbomlassza az ellenség közgazdasági életét és így megakadályozza annak a hadműveleteit. A gazdasági háborút mint az ellenség életérdekébe vágó támadó hadjáratot kell felfogni — mondja az angol közlemény — ezért ennek a minisztériumnak igen széles munkaköre lesz. Az angol hadigazdálkodási minisztériumot nem most, a háború közvetlen kitörése előtt szervezték meg, hanem a személyzet kiválogatása több hónapon át folyt, a minisztérium megszervezése pedig két évre nyúlik vissza.

KI SÜLYESZTETTE EL AZ ATENIÁT?

Berlinből jelentik az Avala: Az elcsúszott Atenia kapitánya a Havas-iroda munkatársának kijelentette, teljesen bizonyos abban, hogy az Ateniat megtorpedózták. Az egyik hajótestet ugyanis kijelentette, hogy a torpedózás előtt néhány pillanattal látta a tengeralattjáró periszkopját. A tengeralattjáró ezután a víz színére jött és egy gránátot hajított át, azzal a nyilvánvaló céllal, hogy szétrombolja a rádiófelszerelést.

Az Atenia kapitányának ezzel a nyilatkozatával kapcsolatban a »12 Uhr Blatt« egész sor kérdést intéz az angol tájékoztató minisztériumhoz. Többek közt azt kérdezi, mikor és

melyik kikötőből indult utnak az Atenia, továbbá vizsgálatot indítottak-e abban az irányban, vajjon tényleg torpedó érte-e a hajót, megvizsgálták-e, hogy milyen torpedóról van szó és pontosan utána nyomozták-e két angol matróz ama bejelentésének, hogy egy tengeralattjárót pillantottak meg. Mivel magyarázzák — kérdezi a berlini lap —

A békét csak Mussolini mentheti meg

Milánóból jelentik az Avala: A Popolo d'Italia azt írja, hogy Olaszország derülátással és izgalomtól mentesen kíséri az események alakulását és nem zavarja a baráti Németország ellen folyó propagandát. A lap szerint az olasz nép nem ad hitelt a Varsóra dobott mérgezett cigarettákról és cukorkákról terjesztett híreknek. A cikk a to-

AZ ANGOL NAGYKÖVET CIANONÁL

Rómából jelentik az Avala: Ciano külügyminiszter szerdán a késő délutáni órákban fogadta Sir Percy Lorrain angol nagykövetet. Ez volt az első találkozás Ciano és az angol nagykövet között az angol-német hadüzenet óta. A megbeszélésekről semmiféle közleményt nem adtak ki.

ANGOL-NÉMET HÁBORU SANGHAIJÁN

Tokióból jelentik: A japán kormány új javaslatot tett a Kinában állomásozó angol és francia haderő visszavonására. A sanghaji japán főkonzul híré szerint kijelentette az angol és francia főkonzul előtt, hogy bár a japán kormány nem óhajt beavatkozni az európai viszályba, Angliának és Franciaországnak a kínai viszályban tanúsított magatartása komolyan nyugtalanítja a japán kormányt.

Sanghaji japán körökben az angol katonáknak az ottani német teniszklub ellen intézett támadásával kapcsolatban kijelentették, hogy hasonló esetek megismétlődése után Japán közbe lépésére lehet számítani. Japán körökben közölték még, hogy egyáltalán

hogy több hajó azonnal készen állt a segélynyújtásra? Ugy látszik, hogy ezek a hajók az Atenia közvetlen közelében, ugyanabban a menetirányban haladtak. A lap végül azt kérdezi, nem beszéltek-e meg előbb az egész tervet a tájékoztató minisztériummal, mert különös, hogy a sülyedő hajóról senki sem fogott fel segélyjeleket.

vábiakban Mussolini béketörekvéseit hangoztatja.

Kairóból jelentik az Avala: A Mokatani című lap azt írja, hogy egyedül Mussolini tevékenysége szigetelheti el a háborút. Olaszország magatartása rendkívül jelentős tényező. Világosan mutatja ezt Chamberlain, Halifax és Daladier elismerő nyilatkozata a Duce tevékenységéről.

nem találkozik Japán rekonszenzával az az állítólagos angol törekvés, hogy a sanghaji angol helyőrség helyébe amerikai csapatokat hozzanak.

A tizenhárom angol hatóságok közölték azt a négy kínai foglyot, akik miatt az angol-japán viszály és az angol engedményes területe zárlata kezdődött.

RENDEZTÉK A HALÁSZAT KÉRDÉSÉT

Tokióból jelentik: A japán kormány rendkívüli minisztertanácsán Mita hadügyminiszter megállapította, hogy a mandzsu-mongol határon néhány nap óta nyugalom van. A halászat kérdésében támadt japán-szovjet viszályt békésen rendezték. A japán halászhajók a jövőben nyugodtan végezhetik munkájukat, a szovjet hatóságok nem gátlódnak akadályt tevékenységük elé.

NAGYARÁNYU JAPÁN GÉP-RENDELÉS AMERIKÁBAN

Newyorkból jelentik az Avala: A Reuter-iroda közlése szerint Japán tízmillió dollár értékben gépeket rendel az Egyesült Államokban. Hír szerint ezt a rendelést eredetileg Németország akarta megtenni.

Az amerikai semlegességi törvény

Washingtonból jelentik az Avala: Az amerikai semlegességi törvény többek között megtiltja, hogy amerikai állampolgárok önkéntesekként belépjenek a hadviselő felek hadseregébe vagy pénzküldeményt juttassanak el hozzájuk. Tilos a hadviselő felek hajóinak kijavítása és e hajóknak a szükséges cikkekkel való ellátása is amerikai vizeken kívül, az Egyesült Államok kormányának engedélye nélkül. Tilos ezenkívül a hadviselő felek kereskedelmi hajóinak hadihajókká való átalakítása is. A hadviselő felek hadihajói nem készíthetnek elő hadmozdulatokat amerikai vizeken és nem használhatnak rádiójeleket, kivéve, ha segítséget kérnek.

Az amerikai hadianyagkiviteli tilalom értelmében tilos a hadviselő feleknek repülőgépeket is eladni. Ezt Roosevelt elnök a szerdai sajtófogadásán közölte az újságírókkal. A rendelet a már megkötött szerződésekre nem vonatkozik.

A Havas-iroda newyorki jelentése szerint számos amerikai repülőgépalkatrész-gyár elhatározta, hogy tevékenységét a kiviteli tilalom ellenére sem csökkentik, mert azon a nézetben van, hogy a kongresszus olyan értelemben módosítja a semlegességi törvényt, hogy a módosítás kedvező lesz a nyugati demokráciákra, amelyeknek az amerikai gyárak ismét szállíthatnak.

NEM LEHET CSEMPÉSZÁRUT SZÁLLITANI A HADVISELŐKNEK

Londonból jelentik: Washingtoni hírek szerint az Egyesült Államok kormányának első osztályfőnöki értekezletén Hull külügyminiszter kijelentette, hogy a semlegességi törvény a semleges államok kormányainak is tiltja, hogy az Egyesült Államokban vásárolt csempészárukat adjanak el a hadviselő államoknak. Ennek következtében Kanada, ha semleges marad, nem szállíthat Angliába olyan árut, amit az Egyesült Államokban vásárolt.

MEGERŐSITIK

A FÜLÖP-SZIGETEKET

Washingtonból jelentik az Avala: Egy amerikai repülőgépanyahajó Honolulu-ból 12 nagy bombavető gépet szállított a Fülöp-szigetekre. A Fehér Ház köréből eredő értesülés szerint a partvédő űrhajók és repülőgépek már működésbe léptek az amerikai vizeken. Az őrszolgálat megerősítésének célja a semlegesség biztosítása és a hadviselő felek hajóhada mozdulatainak figyelemmel kísérése.

A President Roosevelt, Orizaba és Manhattan hajók Európába mennek, hogy az ott élő amerikaiakat hazaszállítsák. Négy másik hajó ezen a héten indul Európába hasonló célból.

WASHINGTON HELYESLI FRANCO BÉKESZÓZATÁT

Washingtonból jelentik az Avala: Hull külügyminiszter szerdán fogadta a spanyol ügyvivőt, aki hivatalosan á nyújtotta neki Franco békefelhívását. Hull kijelentette, hogy az amerikai kormány teljesen osztja Franco véleményét a háború elszigetelésére vonatkozóan és azt minden erejével támogatja.

A román koronatanács a román-magyar viszonyról tárgyalt

Románia szigorúan megőrzi semlegességét

Bukarestből jelentik: Károly király elnöklése alatt megtartott koronatanácson meghallgatták Galinescu miniszterelnök és hadügyminiszter, továbbá Gafencu külügyminiszter bejelentését a kormány külpolitikájáról a mai nemzetközi helyzettel kapcsolatban és egyhangulag jóváhagyták úgy a diplomáciai tevékenységet, mint a határ védelmére foganatosított katonai akciókat. A koronatanács elhatározta, hogy szigorúan tiszteletben tartják a semlegességet, amint azt a nemzetközi konvenciók előírják. (A. A.)

A beográdi Politika bukaresti tudósítójának jelentése szerint ottani politikai körökben azt hiszik, hogy a koronatanács Romániának Magyarországhoz való viszonyáról is tárgyaltak, azzal kapcsolatban, hogy Románia újabb megemlékezési szerződési ajánlatot tett Magyarországnak.

ISKOLA - könyv szer táska
JUTANYOS ARON

könyvkereskedésében
SZUBOTICA
TELEFON 57

Használt könyvek FÉLÁRON

Amnesztia

Beogradból jelentik: Dr. Markovics Lása igazságügyminiszter tegnap délután fogadta a sajtó munkatársait és közölte velük, hogy a régensség amnesztiáról és közkegyelemről szóló ukázt adott ki, amely kiterjed úgy a politikai, mint közönséges bűnösökre.

Az ukáz kiterjed azokra, akik a büntetőtörvénykönyv 98, 99, 100, 101, 127-131, 154-156, 161-164, 165, 302, 307, 310 és 400. paragrafusaiba ütköző cselekményt követtek el, valamint azokra a politikai bűnösökre, akiket az államvédelmi törvény 3, 4, 5, 6, 18, 19 és 20., valamint a büntetőtörvénykönyv 166. paragrafusai alapján ítélték el. Nem részesülnek kegyelemben azok a közalkalmazottak, akiket megvesztegetés miatt ítélték el, valamint a kémkedésért elítélt katonai és po'gári személyek, akár katonai, akár po'gári bíróság ítélte el őket, továbbá azok, akik külföldre szöktek vagy pedig itthon vagy a külföldön bujkálnak.

52 olyan személy kapott kegyelmet, akiket az államvédelmi törvény alapján ítélték el.

A megkegyelmeztettek között van Arnautovics Milán, akit nyolc évre ítélték a dr. Sztójadinovics Milán ellen megkísérelt merénylet miatt, engedték továbbá dr. Jovanovics Dragolyub büntetését, kegyelmet kapott a négy évre ítélt Trbics Vaszilije, az öt évre ítélt Sztójadinovics Dragisa és másfél évre ítélt Milovanovics Dragisa volt képviselő is. Az 1938 december 11-i választásból kifolyóan elítéltek mind amnesztiát kaptak. Kegyelemben részesültek azok a bűncselekmények, amelyek a büntetőtörvénykönyvbe ütköztek, de amelyeknek politikai indító okuk volt.

A megkegyelmeztettek között van az életfogytiglani fegyházra ítélt Nadinovics Andrija, Kelemen Toma, Pavlics Joszif, Podgorolac Antun és Rukavina Juraj, akiket eredetileg halálra ítélték és mások.

Az amnesztia rendelet — mondta az igazságügyminiszter — legfelsőbb kegyelem után felszámolja a múlt politikai minden maradványát és kiterjed mindazokra, akik az említett paragrafusokba ütköző cselekményeket az amnesztia megjelenésének napjáig követtek el.

— Tüz Noviszádon. Szerdán délután a noviszádi Kiszácsi ut végén könnyen veszedelmessé válható tűzvész pusztított. Kigyulladt és elégett Bogojev Zsiván és Bogdánovics Péro szalmakazalja. A tüzet valószínűleg csavargók okozták, akik a szalmakazaloknál pihentek és égő cigarettavágot dobtak el.

Lengyelország harmadrésze stratégiaileg elveszett a lengyelek részére

Lengyel katonai körök véleménye szerint döntő ütközetre csak akkor kerül sor, ha nyugaton is megindul az antant támadása

Varsóból jelentik: Lengyel katonai körökben nem adnak semmiféle közleményt vagy magyarázatot Krakkó váratlan feladásáról. Azt hiszik, hogy a krakkói katonai hatóságok a lengyel főparancsnokságtól kapott rendelkezés értelmében adták fel a várat. Ezt taktikai szempontból tették. Varsóban nem tartják kizártnak, hogy a lengyelek még tovább folytatják visszavonulásukat és kénytelenek lesznek a nyugatlengyelországi Posen tartományt teljesen feladni.

Semleges katonai megfigyelők véleménye szerint mindezt azért teszik, hogy ne veszítsenek sok hadianyagot és embereket, továbbá, hogy ne tegyék ki feleslegesen pusztulásnak a nagy városokat, különösen az ipari központokat s nagy gyárakat.

Döntő ütközet még nem volt — hangoztatják varsói katonai körökben. Ez valószínűleg egyszerre folyik majd két vagy három arcvonalon. A lengyelek abban a pillanatban mennek át támadásba, amikor Franciaországban elérkezettnek látják az időt arra, hogy a nyugati harctéren erőteljes támadást kezdjenek. Akkor együtt indul majd el a nyugati harctéren az angol-francia offenzíva a keleti harctéren a lengyel támadással. Varsóban azt hiszik, hogy Németország kénytelen lesz nagyobb csapatösszegeket a keleti harctérről a nyugatra dobni és ezáltal az erősen meggyengült keleti harctéren a lengyelek sokkal sikeresebben mehetnek ellentámadásba.

Mig Varsóban ilyen derűsenlátóan itélik meg a helyzetet, addig Berlinben egészen másként látják Lengyelország helyzetét. Német vélemény szerint legfeljebb egy hét múlva kerül sor a lengyelországi döntő ütközetre. Az előnyomuló német hadsereg a napokban már a lengyel főhadserggel kerül majd érintkezésbe, amellyel nagy és véres ütközése lesz és ez előreláthatóan döntő kihatással lesz az egész lengyelországi hadjáratra.

Német katonai körökben igen derűsen itélik meg a lengyelországi hadjárat kimenetelét. Rámutatnak arra, hogy a lengyelek csak itt-ott fejtenek ki ellenállást és sok helyet, amelyek stratégiai szempontokból igen fontosak, minden harc és minden ellenállás nélkül feladnak, bár a védekezésre minden adottság megvan. Ez különösen Krakkó esetében szembetűnő. Krakkó nagyon megerősített vár volt és mégis puszkalövés nélkül került német kézre.

Az eddigi hadműveletek eredményei tekintetében a német hadvezetőségnek az a nézete, hogy ezzel Lengyelország egyharmada stratégiaileg máris elveszettnek tekinthető a lengyel hadsereg részére. A német lapok harctéri jelentései szerint a kisebb lengyel egységekkel folytatott harcok befejeződtek és rövidesen sor kerül a döntő ütközetre, amelyet Varsó előtt vív meg a két hadsereg.

A német hadműveletek legközelebbi célja Krakkó megtartása és innen, mint erős bázisról, amelyben a német hadsereg megerősítheti magát, folytatják a támadást és előnyomulást keletj irányban.

Szlovákiában megsemmisítették a lengyelországi cseh légiót

Lőcsét, Eperjest és Késmárkot bombázták a lengyel repülőgépek

(A Reggeli Újság Szlovákiában járt külön tudósítójától.) A lengyel-német háború kitörése után Szlovákia csapatai is harcra szállottak, hogy visszaszerezzék Lengyelországtól azokat a területeket, amelyeket az idej év tavaszán kellett átadniok. Így Csacza városa, valamint Árva-megye északi részét kerültek Lengyelországhoz. Szlovákiának a háborúba történt bekapcsolása azt a célt szolgálta, hogy ezeket a területeket visszakapja. A német hadsereg viszont Szlovákiából indított eredményes támadásokat a lengyelek ellen és így a szlovákok már vissza is kapták elvesztett területeiket.

A lengyelek a szlovák hadüzenet után több szlovákiai várost,

így az ott levő régi magyar városokat: Lőcsét, Iglót, Eperjest és Késmárkot bombázták repülőgépeikről.

A lengyel hadseregben szolgál az a cseh légió, amelyet Prhala tábornok szervezett meg. Prhala tábornok volt Kárpátalja utolsó cseh parancsnoka, aki Csehország megszállása után Lengyelországba menekült. Ugyanoda menekült több ezer cseh is, akikből már hónapok előtt megszervezte a lengyelországi cseh légiót. A cseh légiónak sikerült kerülő utakon betörni Szlovákiába, itt azonban a szlovák hadsereg osztagaival kerültek szembe és ezek ugyszólván teljesen felmorzsozták a Prhala-légiót.

Ambrus Tibor

A könyvelés, könnyű

DIZTOS ÉS JÓ JÁRÁSHOZ, CSAK

SZLOVÁKIÁBAN 6-TÓL 60 ÉVIG KELL KATONAI SZOLGÁLATOT TELJESITENI

Pozsonyból jelentik: A Hlinka-gárdáról kiadott új kormányrendelet értelmében a zsidók kivételével minden szlovák állampolgár 6-tól 60. életévéig az ország szolgálatában áll. A nemzetiségi csoportok hozzátartozóira külön előírásokat adtak ki.

GYLKOSSÁG KATTOVITZBAN

Kattovitzból jelentik: A vajdasági palotával szemben levő épületben, ahol a német rendőrpáncsnokságot helyezték el, keddről-szerdára virradó éjjel mindkét őrrel elölték. Az őrök a fejükbe kaptak több lövést, úgy, hogy azonnal meghaltak.

A »Monopol«-szálloda tetején harminc felkelőt tartóztattak le a németek, közöttük több asszonyt is, mert a szálloda tetejéről a német csapatokra lőttek.

ELLENTÉTES NÉMET ÉS LENGYEL JELENTÉSEK A REPÜLŐHARCOKRÓL

Varsóból jelentik: A lengyel hadvezetőség jelentése szerint a német repülőgépek folytatják a lengyel csapatok és összekötő vonalaik bombázását. A német repülőgépek több ízben bombázták Varsót is. A szerdai légi harcok során 15, kedden pedig husz ellenséges gépet lőttek le a lengyelek.

Berlini jelentés szerint a keleti fronton szerdán legalább 18 lengyel repülőgépet semmisített meg, ezek közül tizenkettőt légi harcban. A földön megsemmisített gépek pontos számát nem sikerül pontosan megállapítani, mivel ez igen nehéz. Eszerint a német jelentésekben szereplő ellenséges elpusztított repülőgépek számát mindig minimálisnak kell venni.

NÉMETORSZÁGBAN JÁTSZANAK A SZINHÁZAK

Római jelentés szerint Németországban a színházak és mozik zavartalanul játszanak, csak a mulatóhelyek vannak zárva. Lengyelországban, Franciaországban s Angliában valamennyi előadást beütötték.

A szövetségesek nem segíthetik Lengyelországot

Osztóbból jelentik: Az Arbeederblad című norvég szociáldemokrata kormánylap ezeket írja:
— A helyzet bizonyos mértékig anynyiban tisztázódott, hogy egész sor semlegességi nyilatkozat hangzott már el. Románia szintén bejelentette semlegességét, ami azt jelenti, hogy a nyugati hatalmak Románián keresztül nem segíthetnek Lengyelországot segítségére. Bulgária ugyancsak semleges politikát kíván folytatni, ez arra mutat, hogy az egész Balkán és Délkelet-Európa arra törekszik, hogy távol tartsa magát a háborútól. Az Egyesült Államok

szintén semlegesek maradnak és Japán is meg akarja várni a helyzet fejlődését. A nyugati hatalmak nehezen mehetnek Lengyelországot segítségére. A nyugati német erődítmények ellen ugyanis a támadás nagyon kényes dolog volna, a Németország felé vezető kereskedelmi utakat viszont hatáson alig lehet elvágni, miután a Keleti tengeren Németország az ur és ezen kívül Németország a szárazföldön közelkedhet Oroszországgal, Olaszországgal és a délkelet-európai, valamint balkáni államokkal.

Agyonlőtték Hajdukvelykovic vardári bánt

Egy elbocsájtott rendőr követte el a gyilkosságot

Szkoplyéból jelentik: Szerdán általános megdöbbenést keltő gyilkosság történt Szkoplyében. Egy elbocsájtott rendőr agyonlőtte Hajdukvelykovic Vladimir vardári bánt.

A gyilkosság a tisztíthaton vendéglőjének terraszán történt. Hajdukvelykovic bán a szerda délelőtti ünnepségek után feleségével és néhány barátjával leült az egyik asztalhoz. Gyanútlanul beszélgettek, amikor, úgy fél óra tájban odalépett Ivanovic Bogolyub rendőrfelügyelő. Kezében két ujságot nyújtott a bán felé, aki meglepetten nyult az ujságok felé. A rendőr erre eldobta az ujságokat és

revolveréből közvetlen közleről kétszer fejbeltette a bánt. Hajdukvelykovic bán jajszó nélkül összeesett és néhány másodperc múlva meghalt.

Hajdukvelykovic Vladimir 1895-ben született a jelenlegi dunabán-sági Dubona községben. Ügyvéd volt Szmederevóban, majd közigazgatási pályára lépett.

Éveken keresztül Noviszádon működött, főnöke volt a dunai báni hivatal közigazgatási osztályának.

Utána hasonló minőségben Nisbe került. A legutóbbi választásokon kormánylistán bekerült a parlamentbe. Ez év február 15-én neveztek ki vardári banná.

HIREK

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSATOK GYERMEKEITEKET!

— A REGGELI UJSÁG legközelebbi száma szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

VÁLTOZÉKONY IDŐ

Jugoszláviában az elmúlt 24 órában tulnyomórészt boros, helyenkint esős idő volt, északnyugaton reggeli köd-del. A hőmérséklet csökkent. A legalacsonyabb hőmérséklet Kalinovnikon 4, a legmagasabb Velika Kikindán 27 fok volt.

Időjelzés szeptember 8-ra: Változó-kony, tulnyomórészt derült idő várható, a hőmérséklet tovább csökken.

A nap két 5 óra 7, lenyugszik 18 óra 4 perckor.

— Vojvodinai politikusok látogatása dr. Macsek Vladkonál. Tegnap délelőtt a vojvodinai politikusok kisebb csoportja kereste fel Beogradban dr. Macsek Vladkot, a miniszterelnök helyettesét. A politikusok általános politikai kérdésekről tájékoztatták a miniszterelnökhelyettesét. Dr. Nagy Iván a magyar kisebbség közigazgatási, iskolaügyi helyzetét ismertette, azonkívül az ingatlanforgalmi rendelet ügyét.

— Pénzbírságra ítélték, mert kidobta a végrehajtót. A noviszádi törvényszék egyesbíróóságán tegnap délelőtt tárgyalta Damjanovic Dusan büntetőbíró Milosevic Zsivojin, ifjabb Milosevic Zsivojin és Latasz Pérsza ügyét. Milosevicék ellen az volt a vád, hogy a múlt év augusztus 13-án a hozzájuk foglalni ment végrehajtót kidobták az uccára és durván szidalmazták. A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után mindhárom vádlottat bűnösnek nyilvánította és Milosevic Zsivojint 420 dinár pénzbírságra, Latasz Pérszát feltételesen 7 napi elzárásra, ifjabb Milosevic Zsivojint pedig kiskorúságára való tekintettel megrovásra ítélte. Az ítélet jogerős.

Gibraltár

Anglia legnagyobb erőssége

— Vizbe esett a kerékpáros. Pálics János szombori fiatalember kerékpáron Bezdánon keresztül Baranyába igyekezett. Bezdán mellett meg akarta nézni a csatorna szilipjét, de kerékpárjával rosszul helyezkedett el és egy vigyázatlan pillanatban a vízbe esett. A közelben lévő mentették ki úgy Pálicsot, mint a kerékpárját.

— Nem mind perzsa, ami szőnyeg... A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt tárgyalták Dizdarevic Ragib és Basagics Szeif noviszádi szőnyegkereskedők csalásának ügyét. Dizdarevicék ellen az volt a vád, hogy a múlt év szeptemberében egy közönséges szőnyeget perzsa szőnyeg gyanánt 4000 dinárért adtak el Ognjanovic Marijának. A tárgyaláson Dizdarevic erősen visszautasította a vádat és igazolta ártatlanságát, Basagics sem akarta beismerni tettét, a tanak azonban bebizonyították bűnösségét. A bíróság Basagics Szeifet csalás miatt 10 napi elzárásra és 600 dinár pénzbírságra ítélte.

A BEOGRAD MAGYAR KÖVET MACSEKNÁL

Beogradból jelentik: Báró Bakács-Besseney György beográdi magyar követ tegnap délelőtt háromnegyed tizenegy órakor látogatást tett dr. Macsek Vladkonál, a kormány alelnökénél.

— Dr. Radivojevic Jován bán kintüntetése. A királyi régenstanács Ófelsége II. Péter király nevében a Szent Száva-rend elsőosztályával kinttette ki dr. Radivojevic Jován dunai bánt. Ugyanilyen kintüntetést kapott a többi bán is.

— Noviszád város előljárósa megakadályozza az árdrágítást. Az utóbbi napokban Noviszádon több kereskedő és piaci árus felemelte az árakat. Azonkívül egyes kereskedők félretettek egyes árukat, mert arra számítanak, hogy az árak később emelkednek. Ez a város vezetőségének tudomására jutott és az előljáróság elhatározta, hogy az árdrágítókkal, valamint áruhalmozókkal szemben erősen eljár. A városelnök rövidesen rendeletet ad ki, hogy saját hatáskörében megakadályozza az árdrágítást.

Gibraltár

a szubotical VÁROSI MOZI nagy slágere

— Öngyilkosság Sztáribecsen. Sztáribecseről jelentik: Tóth Rózi 54 éves sztáribecsei asszony tegnap reggelre faszéngázzal megmérgezte magát és meghalt. Az életunt nő szerdán 4 kiló faszenet vásárolt, este meggyújtotta a szemet és minden ablakot bezárt. A vizsgálat megállapította, hogy Tóth Rózi betegsége feletti elkeseredésében vált meg az élettől.

— M. K. Lepedat Szubotica, cégnél vásárolt osztálysorsjegyek közül a szeptember 5-iki húzason a következő számokat húzták ki: Din. 10.000: 55911, Din. 8000: 18053, Din. 5000: 26540, 59992, 71537, Din. 4000: 10434, 22475, 35538, 69030, 70141, Din. 1000: 1361, 3172, 4115, 93, 5714, 44, 7005, 27, 10551, 54, 91, 12947, 13430, 46, 14599, 15574, 19315, 82, 20419, 22424, 22924, 26591, 27483, 27601, 30759, 31593, 33117, 74, 83, 89, 33833, 39, 83, 35513, 59, 83, 93, 37779, 38466, 38825, 29, 39981, 42247, 43352, 45775, 91, 47771, 98, 49394, 52204, 400, 52677, 58905, 59404, 21, 59952, 65, 61372, 62118, 99, 65572, 69032, 82, 70146, 71579, 87, 73958, 74000, 74302, 78480, 79205, 23, 84251, 85576, 89, 92529, 97626, 93556.

— Gyengeelméjű fiu az autó előtt. Petrovics Vladimir beográdi sofőr, az Expressz-vállalat alkalmazottja, a petrovaradini majorban gépkocsijával elütötte Krivobacsenkó Misa 17 éves petrovaradini gyengeelméjű fiut. Krivobacsenkót súlyos fejsérüléssel szállították be a kórházba, ahol hamarosan behalt sérülésébe. A hatósági vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlenségért az áldozat felelős.

— M. K. Lepedat, Szubotica, cégnél vásárolt oszt. sorsjegyek közül a szeptember 4-iki húzason a következő számok nyertek: D. 12.000: 47755, D. 6000: 3130, D. 4000: 33835, D. 1000: 2624, 3127, 52, 4147, 7004, 13444, 14538, 77, 15544, 68, 18076, 93, 19591, 92, 21329, 22915, 23163, 80, 25957, 85, 27494, 30762, 31563, 65, 33150, 34417, 35517, 23, 37797, 38930, 42250, 43360, 45741, 49306, 27, 95, 55959, 92, 58830, 54, 58943, 58, 59422, 47, 61187, 65533, 77, 69006, 60, 71553, 90, 73917, 21, 37, 47, 86, 78473, 79201, 39, 84203, 8, 29, 44, 86513, 59, 94069, 97637, 52, 53, 98518.

Gibraltár

a legerősebb francia film

Dr. Pavelić Zvonimir gumi nélküli higiénikus

IZZLAPJA

kizárólagosan e célra sterilizált indiai macco és merinói gyapjúnálból szőtt anyagból készítve.

Vizhatlan, szagtalan és higiénikus

Törvényesen védve

Minden jobb üzletben kapható

Iparvállalat

Nustarban, Vinkovci mellett, nagyon alkalmas samott, vagy textilgyárnak, ELADÓ, vasutállomás mellett, a vukovári hajóállomástól 12 kilométernyire.

KERAMIKA A. D. Beograd, Karadjordjeva 15. Telefon: 22-336.

WEISS HERMINA

vegyszermentesítő gúár

Telefon 21-24

Miletićeva 51

gyorsan jól és olcsón

tisztít végülleg

Női és férfi DIVATANYAGOK

Elsőrendű árú... mégis olcsó árak
Ezt keresi Ön?
Ezt nyújtja Önnek

BARTH FERENC új rőfös üzlete
Novizád, Kralja Petra I. 7 (Fő tér)

— Amit az olvasó mond... Szemtanuja voltam a novizádi villamos egy újabb »ballépésének«, amely ismét a Kralja Petra uccán, a hitközségi palota előtti váltónál történt. A villamos lassított menetben akart a váltón keresztül jutni a Grossinger győgszertár előtt, egyszerre azonban kiugrott a kerék a sínből és az utasok azt hitték, hogy ismét valamilyen kirakatba szalad majd. A kocsivezető azonban szerencsére elég lassan vezette a kocsit és így idejében tudott fékezni, úgyhogy nagyobb baj nem esett. Hamarosan kijöttek a villanytelep munkásai egy mérnök vezetésével és hozzáfogtak a kocsi visszahelyezéséhez. Közben a mérnök a kocsivezetőt szidta a kisiklás miatt, pedig ez egyszer nem a vezető volt a hibás, hanem a kopott rossz kerék, vagy a váltó. A villanytelep mindenestre jól tenné, ha folytatná a sinek javítását és kocsiparkjának felújítását, mert így elkerülhetné a közlekedés kellemetlenségeit, amelyek könnyen súlyosabb következményekkel is járhatnak. (Aláírás.)

— Orvosi recept szerint legjobb szemüveg legolcsóbb árban Novizádon Benedek diplomás optikusnál kapható.

Ördögöt üzött a sziámi exkirály

A sziámi gyermekekből egyhónapos korukban kiűzik az ördögöt. Ez a sziámi keresztelő. A szertartást most végezte el unokáján, az egyhónapos Tedzsanaszakti hercegen Pradzahipok sziámi exkirály, aki családjával száműzetésben él Virginia Water mellett.

Azért járult magára a királyra a szertartás gondja, mert buddhista papot nem tudtak szerezni, a király pedig méltóságánál fogva papi teendőket teljesíthet a sziámiak híte szerint. Az exkirály levágott egy hajfűrtöt a csecsemő fejéről, lótuszlevélbe csavarta és a háza mellett folyó kis patakba dobta. Azután a sziámi királyi templomból hozott szentelt vízzel szórta be a csecsemő fejét.

— Köszömlén a novizádiak hadmentességi adója. Novizád város előjárósága ezton is közli az érdekeltekkel, hogy a hadmentességi adókiutéseket a városháza pénzügyi osztályán nyolcnapos közzemlőre tették ki.

— Tüzet okozott a kiöntött pernye. Bácskogradistéről jelentik. Szerdán délelőtt tíz óra körül Sijákov Jásó gazdálkodó udvarán meggyuladt a szalmakazal, s mire észreveték, a száraz és szeles időben már lángban állott az egész kazal. A kiöntött tüzelőknak megfeszített munka árán sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni, azonban a kazal porráégett. A vizsgálat hamarosan megállapította, hogy a tüzet a szemétre kiöntött, de kevesebb meg nem locsolt pernye okozta.

— Női őszi-kabátok, kesztyűk, harisnyák, fűzők és melltartók szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

— **TOPOLAI HIREK.** Balázs Pál 56 éves földművest a szuboticiai kórházban megoperálták és néhány nappal ezelőtt gyógyultan elbocsátották. Balázs Pál szerdán a topolai piactéren megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy az operáció helyén a behégedt seb felszakadt. Balázs állapota életveszélyes. — A község háza tanácstermében Vöröskereszt-tanfolyam nyílt, amelynek hatvan hallgatója van. A tanfolyam két részre oszlott. Az állományelvű tagozaton dr. Popovics Dragolyub ad elő, a magyar tagozat előadója dr. Puholák László járási orvos.

A ROHITSI (ROGAŠKA) ÁSVÁNYVIZ GYÓGYHATÁSA:

epékőveknél és az epéhólvag krónikus gyulladásánál naponta négyszer meg kell inni 100–200 g. meleg DONAT-vizet. Hirtelen inni!

— Petrovoszelői hírek. A katolikus hitközség vezetősége renováltatta a templomot, — a torony már teljesen kész — még ebben a hónapban. A renoválással kapcsolatban a vezetőség felterjesztette a püspöki hatóságokhoz a két oltárkép megfestésének költségeit, amelyek fedezését magánszemélyek vállalták, de az egyházmegyei hatóság nem hagyta jóvá. A főhatóság leiratában közölte, hogy az árak túl magasak. — A magasabban fekvő földeken megkezdtek a kukorica szedését. Az átlagos terméseredményt még nem lehet tudni, de annyi már is bizonyos, hogy minőségileg igen jó s mennyiségileg is több lesz mint amire a földművesek a hosszú szárazság miatt számíthattak. A kereslet élénkebb.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

Iskolaszegőnra

iskolafászkát

vegyen gyermekének a

„MERKUR“

speciális bőrönd és táska áru üzletben

Novizád

Trg Oslobođenja (Apollo ház)

— Feketicsei hírek. Szücs Sándor 12 éves fiu vigyázatlanul foglalatosságot a kukoricamorzsoló gép körül, miközben a gép fogaskereke elkapta a jobb keze csuklóját. A fiu állapota meglehetősen súlyos. — Feketicseken teljes erővel folyik a kukoricatörés, a termés körülbelül 25 százalékkal alatta marad a tavalyi eredménynek. — A feketicsi iparostanonciskolában megkezdődött a tanítás és naponta délután 5 óráig tart. Bartha Gábor iskolaigazgató megállapította a tanrendet, amely szerint az osztályfőnökök Kozma Gyula, Klein Richard, Hoffmeister András tanítók, akik az igazgatóval együtt végzik az iparostanoncok oktatását, a vallásoktatást Bartha Gábor igazgató, Póth Lajos református és Scherer Péter evangélikus lelkészek végzik.

— **Halálos motorkerékpárszerencsétlenség Feketicseken.** Vasárnap délelőtt Bikit József 36 éves novizádi kereskedelmi utazó oldalkocsis motorkerékpárján meglátogatta feketicsi barátságát, Klimó Szergej községi tisztviselőt, akivel kicsit többet ittak a keltetésénél, majd sétatokcsizásra indultak. Bikit bizonytalanul vezette a motort, amely óriási sebességgel száguldott a forgalmas nemzetközi úton. Nem messze a községhezától állt Varga János kocsija, amelyen Dudás János kocsis foglalt helyet. A motorkerékpár hirtelen bejorhant a kocsiába, Bikit hatalmas ívben zuhant át fölötté és fejével a kövezetre esett. A szerencsétlen férfi szétloccsant fejével holtan terült el az úton. Klimó, aki az oldalkocsiban foglalt helyet, kisebb zúzódásokkal uszta meg a szerencsétlenséget. A vizsgálat megállapította, hogy a halálos szerencsétlenségért az áldozat Bikit a felelős.

— **SZELID, KEDVES MACKÓK ÁRASZTOTTÁK EL ÉSZTORSZÁGOT.** Finnországban és Észtországban az utóbbi években rendkívül elszaporodtak az erdei medvék. Míg azonban a finn medvék vadak és vérszomjasak, addig a Finn-öböl tulsó partján élő fajtestvéreik olyan szelidek, hogy senkit sem bántanak, sőt még meg is barátkoznak a parasztságokkal és gyerekekkel, akik az erdőben erdei gyümölcsöket és bogyókat szednek. Észtországban a vonat utasai gyakran láthatják, amint a medvék bocsáikkal együtt telelepsznek a sinektől nem nagy távolságra és érdeklődéssel figyelik a vonatok tovarobogását.

— **HORGOSI HIREK.** Balázs István és Szekeres György kraljevbrei lakosok, régi haragosok az uccán összeszóllalkoztak és Balázs kapával összeverte Szekeresét. A rendőrség megindította az eljárást. — Makra János horgosi földműves a rendőrségen feljelentést adott be Tillinkó Ferenc ellen, mert elvitte kerékpárját. — Farkas István kamarási lakos összevezetett a feleségével. Szóváltásuk közben arrafelé ment Vukov Jóc kamarási földműves, aki ki akarta békíteni őket. Farkas erre Vukovra támadt és súlyosan összeverte. — Radics Jánosné szül. Makra Irén és Horváth Jánosné szül. Mungyán Piros az uccán összevezettek és verekedésük annyira elfajult, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie. Az eljárás megindult. — Hadzsics Vászta telepes a Drach-fő vendéglőben részeg állapotban belekötött Cellik József fizetőpincérbe. A pincért megtámadta, mire az védekezéskül egy alumíniumedénnyel úgy fűtővön vágta Hadzsicsot, hogy súlyos sérülést szenvedett. Beszállították a szubotici kórházba, ahol megoperálták.

— Szaló Nettel novizádi szücs- és szőrmeárukereskedés tisztelettel értesíti m. t. vevőit, hogy üzletét áthelyezte Novizád, Kralja Petra II. 4 (Futaki ut) alá.

— Huszonnégynévi hadifogság után hazatért egy adai földműves. Adáról jelentik: Marjanov Jován adai földműves még 1915-ben az orosz fogságba került. Hozzá tartozói 1935-ben utlevelet küldtek számára, s most sikerült neki ezzel az utlevéllel hazautaznia. Vasárnap érkezett meg Adára. Elmondja, hogy boldognak érzi magát hozzátartozói körében, csak furcsa neki, hogy mikor elment, 3 éves gyermeket hagyott itthon feleségével, most pedig, hogy hazaért, már 3 éves unokát talált.

— **Megjelent a Délszláv-Magyar Szemle új száma.** A Délszláv-Magyar Szemle most megjelent szeptemberi számában Manga János érdekes néprajzi cikket olvashatjuk a Szlovákiában levő Zobor-vidék magyar lakosságának népszokásairól, az amerikai magyarok magyarországi látogatásáról, a háború utáni csehszlovák-magyar irodalmi kapcsolatokról stb. A kitünő folyóirat az Avala novizádi fiókjánál is megrendelhető.

— **Uj ügyvédi iroda.** Dr. Lányi Alfréd ügyvéd, megnyitotta ügyvédi irodáját Kulán, Kralja Petra u. 58 szám alatt, a főtéren, az autobus megállóval szemben.

Iskolakönyvek Iskolaszerek

az összes iskolák részére legjobb és legolcsóbb **KARDOSNÁL** Kr. Petra II. 25

— **SZRBOBRÁNI HIREK.** Gajinov Koszta és Gajinov Jovica szrbobráni testvérek Debelyacski Lyubica vendéglőjében mulattak. Mire fizetésre került a sor, összeverekedtek. Medurics Szevján sofőr békíteni akarta őket, de a két testvér együttes erővel a sofőrnek esett és összeszurkálták. Medurics gyomorszurást kapott, állapota igen súlyos. A két szurkálót a rendőrség letartóztatta. — Bájics Gyura munkás éjszaka betört Gavanszki Aron szrbobráni gazdálkodóhoz, de mivel megzavarták, csak egy pár cipőt vihethet el. Bájicsot a csendőrség letartóztatta. — Lazarevics Iván huszonnégy éves Mikovics Sása 40 éves gazdálkodó, régi haragosok hétfőn az uccán szóváltásba keveredtek. Mikovics a péket arculította, majd elkapta revolverét és agyával fejbeverte Lazarevicsot, akit azonnal elborított a vér. Mikovicsot letartóztatták.

„AKADEMIJA“ KÁVÉHÁZ

modernül renoválva, új vezetés alatt, Beograd, Akademia Nauka Palotában, Knez Mihajlova 35.

A helyi és vidéki üzletemberek és utazók találkozási helye. Elsőrendű étterem. Menü: ebéd vagy vacsora 14 — dinár. Minden külföldi és belföldi újság és folyóirat. Modern biliárd-terem, bridsz-szalón, domino-terem. Telefon: 23-845.

Tulajdonos: **K. M. SAJIC**

Amikor még „rekeszték” volt a páholy

Budapestről jelentik: A »Tündér« legutóbbi számában érdekes cikket írt Rexa Dezső a régi jó magyarok furcsa magyarságáról. Foglalkozott cikkében a 150 sztdendővel ezelőtt megindult nyelvtisztító mozgalommal és a mozgalom ismertetése során közölte, hogyan próbálták megmagyarosítani a színházi szakkifejezéseket a magyar színházat uttörői.

— Az ezerhétszáz esztendő utolsó tizedében a nemzeti eszme és a nemzeti nyelv áldozatos és eredményeket elérni tudó híveket nyert. Az aktorok, akik Kelemen László vezérlete alatt megteremtették az

első magyar nemzeti Színjátszó Társaságot

— tudatosan vállalták azt is, hogy az eddig a latintól elnyomott és a József császár egységesítő szándékai folytán a némettől annyira veszélyeztetett magyar nyelvet természetes jogaihoz fogják segíteni.

1792-ben, midőn még alig egy esztendeje állott fenn társaságuk, a magyar színházat, — mint a némettől átvett egész színpadi élet — elnevezésében szinte csak német volt, példának okáért:

lőzsínak

nevezték a német színpad szerint a páholyt.

A lőzsi szó idegen volt a hazai értelem előtt, s a Magyar Hirmondó mindjárt sietett is a közönség segítségére és megmagyarázta, mit értsen a szó alatt?

A 'Játéknézőhely' karjában vagyunk bizonyos elrekesztett helyek, melyekbe a főbb Személyek szoktak beülni ketten, hárman, olykor többen is. Az ilyen deszka sátorotska forma elrekesztett helyet hívják francia nevezettel Logé-nak. De a mellyet a Németek is felvettek.

A magyar színházat azonban nem terte, hogy céduláján német szóval jelölje meg a nézőtér egyes helyeit s a színházat kellékeit. Így csinált a theátrumi cédulából színpadot; a biletet bemeneteli jegyre fordította le s a lőzsi, a contignatiót, a partert is magyarra akarván váltani, az április 20-i színpadon már magyar szóval élt: a lőzsiből „osztal”-ot (később néhol előfordul »különös ülőhely«, meg »rekeszték« is), a contignatióból »emeletet« csinált s a partert — mely a német színpadokon mint »nobel Parterre« szerepelt —

»nemes helyre«

változtatta.

De nem elégedett meg a magyarosítás e házi elintézésével, a színpadon felhívta a hazafias közönséget, hogy ha jobb szót tudna csinálni e fogalmakra, közölje a direktóriummal — hálásan veszik.

»»»»»*«««««

A feketesi református Keresztyén Ifjúsági Egyesület vasárnap esti műsoros összejövetelén Achs Károly teológus tartott magas színvonalú, érdekes előadást Kossuthról és gróf Széchenyiről, párhuzamot vonva munkásságuk irányára és eredménye között. — A kitűnő előadást a hálás hallgatóság zajos tapsokkal köszönte meg. — A szokásos áhítatot Orosz Kálmán tartotta meg.

Elmarad a bezdáni szüreti bál. A bezdáni Katolikus Legényegylet vasárnapra nagyszabású felvonulással egybekötött szüreti bált tervezett. A bál közbejött akadályok miatt elmarad.

SZÍNHÁZ-FILM

Vasárnap Topolán:

bogojevói Gyöngyösbokréta,

egyfelvonásos vígjáték

Mint már jelentettük, vasárnap nagyszabású méhésház lesz Topolán, s a méhésház keretében kiválóan ígérkező szórakoztató műsor. Topola kitűnő műkedvelő-gárdája minden alkalommal megtalálja a módját, hogy néhány kellemes órát szerezzen a város vendégeinek még olyankor is, amikor tulajdonképpen nem kimondottan a műkedvelők rendezéséről van szó.

Vasárnap is ilyen műsor lesz Topolán. Tulajdonképpen a Méhésházegylet rendez nagyszabású méhésháznapot és gyümölcskiállítás, de az ötletes rendezőség kitűnőnek ígérkező látványosságokkal és műkedvelő előadásokkal kívánja érdekesebbé, színesebbé tenni a méhésháznapot. A szórakoztató műsor egyik legvonzóbb eseménye

a bogojevói Gyöngyösbokréta

szereplése lesz. A bokrétások résztvesznek a délelőtti felvonuláson, délután a szabadtéri színpadon, este pedig a Gazdakör színpadán mutatják be méltán megcsodált, messzehíres, gyönyörű eredeti magyar néptáncukat. A bogojevói Gyöngyösbokréta egymagában is olyan művészi élmény, amelyért érdemes Topolára elmenni annak, akinek a szíve nagyobbat dobban, ha felcsendül a régi magyar népdalok és táncok muzsikája.

A bogojevói Gyöngyösbokréta műsorszámain kívül fellépnek a legjobb topolai műkedvelők is. A nap művészi részét Tilger Mihály rendezzi, s ez a körülmény már magában is biztosíték arra, hogy kiváló, érdekes lesz a topolai méhésháznap szórakoztató része. A műkedvelők délután 4 órai kezdettel, a gyönyörű topolai park szabadterei színpadán

a Sifonér című egyfelvonásos népszínművet

adják elő. Szereplők: Sulyok István, Palusek Mariska és Schneider Dániel. A délutáni szabadterei műsoron szerepel még a bogojevói Gyöngyösbokréta fellépte.

Este a Gazdakör színpadán három egyfelvonásost, illetve monológot adnak elő a topolai műkedvelők. A műsor első száma méhésházeti monológ lesz, előadja Mileticki Mladen (Bajsa). Utána a bemondó szórakoztatja a közönséget, majd a Jeremiás méhésház siralma című egyfelvonásos következik, melynek szereplői Schneider Dániel és Sipos Dezső. Az esti műsort is a bogojevói Gyöngyösbokréta számai zárják le, majd reggelig tartó tánc következik. A délutáni szabadterei előadásra 2 dinár a belépődíj, az esti előadásra 10 dinár.

Harminc év óta reszkető kézzel írja regényeit Knut Hamsun

A nyolcvanéves norvég költő műhelytitkai

Nemrég ünnepelte az irodalmi világ Knut Hamsun, a nagy norvég író 80. születésnapját. Maga a költő délnorvégiai kis birtokán, a Nørholm-házban töltötte az évforduló napját, teljes visszavonultságban, amint-hogy az utóbbi évek során

egyre jobban elzárkózott a világtól

a különben is mindig magányosságot kereső költő. Csak igen ritkán sikerült idegennek, különösen újságíróknak átlépnie a Nørholm-ház kapuját. Most, az évforduló alkalmából, sok-sok év után, mégis sikerült bejutnia Knut Hamsun magányos birtokára egy német riporternek, aki lapjában érdekes tudósítást közöl erről a látogatásról.

A Nørholm-ház a délnorvégiai Grimstad nevű falucska mellett fekszik, teljesen elzárva a világtól, erdők és hegyek koszorújában. Knut Hamsun nem abban a házban dolgozik, ahol családja lakik, hanem a háztól tíz percre épített egy külön házikót,

kényelmes dolgozószobát rendezett be magának. Köröskörül a szoba falán könyvespolcok húzódnak, az ab-

lak előtt áll az íróasztal, amelyen Knut Hamsun a hosszú téli éjszakákon és a világos nyári éjjeleken világhírű regényeit írta.

Kevesen tudják, milyen roppant erőfeszítésbe kerül a norvég költőnek művei leírása. Knut Hamsunnak ugyanis egy örökölt családi betegség következtében már

harminc esztendeje remeg a jobbkeze

miután pedig gépen nem tud írni, kénytelen irásközben balkezevel vezetni jobbkezeit. Valóságban rajzolja így a betűket s roppant munkába és rengeteg időbe kerül, amíg elkészül egy-egy regényével. A lassu munka folyamán sem veszi el azonban soha gondolatai fonalát.

A nyolcvanéves Knut Hamsun még

ma is teljesen friss és egészséges.

Semmi sem bosszantja annyira, mint ha fel akarják segíteni a kabátját, vagy támogatni akarják járás közben. Még a legzimankósabb téli időben is egyedül ment mindig a síkos ösvényen kis házikója felé, hogy

folytassa munkáját. Csak megszólt sétapálcája volt vele.

Knut Hamsun ideális családi életet él. Felesége, Marie Hamsun, az ismert író, aki a színpadot cserélte fel az irodalmi pályával.

Knut Hamsun kijelentette a német újságíróknak, hogy látogatókat nem szívesen fogad, mert mindig meghamisítják nyilatkozatainak értelmét, annál szívesebben beszélget azonban az erdei és utépitő munkásokkal, akik birtoka közelébe tévednek

»»»»»*«««««

Apróságok

»Tüneményes élet!« Mulik az idő és lassanként feledésbe mennek a legjobb barátságok is. Egy szép, megható kis történetet közölnek Párizsból: Anton Juvas színész ezelőtt 25 évvel éppen abban a pillanatban halt meg egy párizsi színpadon, amikor valamelyik divatos operett monológját énekelte: »Tüneményes élet!« Feleségétől halála előtt való napon vált el Most, amikor a temetőben egyetlen barátja meglátogatta a szomorú sorsú színész sírját, megdöbbenve látta, hogy valaki zokog a sír mellett. A hűtlen feleség volt és halkán dűnnyögte, szinte eszelősen: »Tüneményes élet!«

*

Ramon Novarro újra divatos lett. A Ben Hur felejthetetlen alakítója, Franciaországba érkezett. Egyszerre több filmre is kapott szerződési ajánlatot. Hogy többek között minek köszönheti új sikereit? Állítólag annak is, hogy a Normandiae gőzszőlő való leszállásakor huszszor anynyi hölgy rohanta meg, mint Charles Boyert. A filmgyáros ebből Ramon Novarro népszerűségére következtet és francia forgatására szerződött le.

*

Marlene Dietrich szereti az áhán-gokat. A szeszélyes sztár legújabb filmjében énekel. A szövegíró külön megkérte, hogy legyen a versben sok áhang, mert nagyon könnyen és jól tudja énekelni az á-t.

*

Egy norvég színész, Jok Bogden csak olyan darabban akar fellépni, amelyekben legalább minden második mondat vicc. Vicces elgondolás, de Bogdennek legalább igaza van és a közönségre gondol.

*

Jó a kanárinak. Az egyik nagy angol filmben Janthi Sowton kanárrival csókolózik. Mit mondott a mozilátogató közönség nagy része? »Jó a kanárinak!«

*

Utánozzák Danielle Darrieux-t. A fiatal filmszínésznő, aki szinte mároról-holnapra hódította meg egész Európát, férjével, Henry Decoinnel Saint-Tropezban nyaral. Mikor híre terjedt, hogy a filmszínésznő itt üdül, mindenki »á la Darrieux« kezdett járni. Frizuráját, a »Danielle-frizurát« szelvényben-hosszában utánozzák.

*

— Miért vagy ma ilyen bágyadt? — kérdi a nyári színház öltözőjében egyik színész a másiktól.

— Két órát aludtam az éjszaka, — feleli a másik.

Az első elcsodálkozik:

— És te attól a két órától vagy ilyen fáradt? Akkor mit szólnak én, aki tíz órát aludtam?!

KÖZGAZDASÁG

A spanyol külkereskedelem és Délkelet-Európa államai

Rendületlen próbálkozások, de jelentéktelen eredmények a délkelet-európai spanyol külkereskedelem viszonyairól

Az utóbbi hónapokban egyre többet hallani azokról a külkereskedelmi próbálkozásokról, amelyekkel a délkelet-európai államok a felépülő Spanyolország felé tapogatóznak. Mint értesülünk, a tengerihajózás közvetlen lezárása előtt hagyta el

a szusáki kikötőt az a nagy bükkfűrészeltanyagküldemény, ami 1935 eleje óta az első jelentősebb jugoszláviai export

a barcelónai kikötő felé, amely tudvaleg a jugoszláviai fapiacnak mindig elsőrendű bázisa volt, de Jugoszláviát is beleértve, Délkelet-Európa államai a Spanyolországgal való külkereskedelmi kapcsolat újrafelvételét forszírozzák. Szeretnék, ha az még az 1935. évi, tehát a polgárháború előtti időszak méreteit is meghaladhatnák. Ma, amikor a tengeri hajózás teljesen megbénult és a világ újabb katasztrófa előtt áll, erre számítani nem lehet. Ettől függetlenül is, a délkelet-európai államok a spanyol külkereskedelemben mindig alárendelt szerepet játszottak. Spanyolország külkereskedelme az utóbbi négy évben így alakult:

	Behozott millió aranypezetében	Kivitt millió aranypezetében
1935	875	583
1936	505	452
1937	344	191
1938	219	107

Látjuk tehát, hogy a polgárháború, Spanyolország külkereskedel-

	Bevittek ezer aranypezetében	%	Kivittek ezer aranypezetében	%
Jugoszlávia	3.809	0.4	1.455	0.2
Magyarország	1.046	0.1	140	—
Lengyelország	11.470	1.3	4.175	0.7
Románia	6.942	0.8	3.449	0.6
Bulgária	1.918	0.2	380	0.1
Görögország	72	—	120	—
Törökország	2.504	0.3	1.478	0.3
Összesen:	27.760	3.1	11.197	1.9

A polgárháború előtt, Délkelet-Európa államai közül Lengyelország és Románia vittek ki említésreméltó mennyiségű cikket Spanyolországba és az onnan való behozatalból is ezek az országok részesedtek. A többi délkelet-európai állam, így Jugoszlávia és Magyarország részére is a spanyol piac nem sokat jelentett. Az európai külkereskedelem strukturájának nagyon meg kell változnia, hogy Délkelet-Európa államai a spanyol külkereskedelemben a jövőben je-

mét valóságosan lesorvasztotta, az 1939. évben pedig fizetőeszközök és kivitelre alkalmas cikkek hiányában, alig fog arra a nivóra emelkedhetni, mint például, amit az 1937. év keretei mutatnak.

Spanyolország és a délkelet-európai államok külkereskedelmi viszonylatát mindig igen alacsony percentuális helyzet mutatta:

Három százalék jutott részükre a teljes spanyol behozatalból, a kivitelből pedig alig két százalékot vettek át.

A polgárháború előtti utolsó évben, tehát 1935-ben: Délkelet-Európa államai a spanyol külkereskedelemben az alábbi pozíciókkal bírtak:

re kevesebbet — inkább a szomszédos Jugoszláviából szerzi be, a déligyümölcsöt pedig Olaszországból, ahová kenyérmagvakat és állatokat szállít.

Komoly és nagy feladat tehát a délkelet-európai államoknak spanyolországi gazdasági kapcsolatait növelni.

Beszámoló a világ kereskedelmi hajózájáról. Londonból jelentik: A Lloyd-társulat most tette közzé 1939 január elsejével záródó hajózási évkönyvét, mely a világon regisztrált hajók adatait tartalmazza. Ebből kiderül, hogy Anglia és tartozékállamainak kereskedelmi flottája 20 millió 719.090 bruttó-regiszter tonnát képvisel. Az Egyesült Államok kereskedelmi flottája — beleértve a nagy belföldi tavak hajóit is — 11,403,895 regisztertonnát. Japán kereskedelmi hajózása 5,006,712 tonnaértékű hajóparkkal vesz részt a világkereskedelemben. Németország és Norvégia kereskedelmi flottája nagyobb, mint Olaszországé, amennyiben Norvégia hajóparkja 4,613,175 regisztertonnát, Németországé 4 millió 231,657 regisztertonnát képvisel, Olaszországé 3,258,992 tonnát. Franciaország kereskedelmi hajózása éppen akkora, mint Hollandiáé, 2,800,000 tonna. Görögországa 1,889,269. Svédországa ennél 300,000 tonnával kevesebb. Dánia 1,129,556 tonnával vesz részt a világ kereskedelmi hajózázában. A Lloyd-társulat 29,409 hajót tart nyilván, 66,870,151 regiszter tonna vízki-szorító képességgel.

(253)

a török lovasság hátába s ugyanakkor mint villám csaptak le rájuk a lovasok.

A török megzavarodik, vad rémület vesz erőt rajta s menekülni kezd: Bottyán s a Zichyek és a Batthyányiak összekeveredve velük, üzik, hajtják a német lovasságnak s a Monasterli vezette szerb tömegnek, amely oldalba kapja őket s a jobbszárnyat rádobja a balszárnyra: erre most ráragad a rémület.

A török lovasság roppant tömege ettől kezdve mindenütt puska-tüzre, szuronyra, lovasrohamra talál s ide-odagomolyogva, rendetlen hordák irányvesztett sokaságává válik. Egy részük visszamenekül a sáncok felé s a megnyitott réseken bezudulva, ott talál pillanatnyi védelmet és haladékot, más része a középen keres utat, menekülést — Beograd felé!

Barfuss, a vett parancs szerint, megnyitja sorait a futók előtt, akiket ezren és ezren követnek s a bádeni szemében fölragyog a diadal szikrája, mert bekövetkezett, amit Thököli megjósolt: a magárahagyott török lovasság ereje összetört a német hadsereg súlya alatt és eltűnt a csataterőről!

Ibrahim basa sirt dühében. Test-országadával Barfuss gyalogságára rontott s vitézeivel az egyenlőtlen harcban csakhamar megtalálta azt, amit keresett: a dícső halált.

Most Bottyán tört vissza, mint a fergeteg, vele a Zichyek és Batthyányiak. Egyenest neki a sánc jobbszélső szögletének.

A Caprara-ezred már a sáncokon volt: gróf Zrinyi Adám elsőnek ugrott a janicsárok közé, halált osztva sulyos pallosával.

Bottyán szélvészént ront oda, megismeri Zrinyit, s nyergében félágaskodva, rettentő hangon kiáltja, — nem tudván, hogy Zrinyi Adám, a nagy költő és nagy magyar fia nem tud magyarul:

— Győzelem, vagy halál, ezredesem! Utánam, Bercsényiek!

A janicsárok hallják a magyar rivalgást s utat nyitnak a véresarcu, iszonyu lovagnak: Thököli nek nézik az egyre sűrűdő homályban, — ki is lehetne más, — de annál nagyobb dühvel esnek Zrinyinek, a német vasas ezredesnek. Egy fiatal janicsár, rózsárcu gyermekifju, közvetlen közelből puskát emel reá, de Zrinyi ki-sütő rá pisztolyát s a szép fiu egy jajkiáltás nélkül összerogy. Halott!

Óriás termetű, ősz janicsár kikapja kezéből a puskát, Zrinyire fogja és szíven lövi, aztán ráborul a fiúra s testével eltakarja a hullát: ott hol meg fölötte, Zrinyivel együtt.

A janicsárok tévedése elvégre is eldöntötte a borzasztó csatát. A huszárezredek, a Dünewald-gyalogság már bent mészárol a török sáncokban; a tábori zene elhallgat, a diadalmasan fölemelt zászlók lehullanak.

A török lovasságnak a sáncok közé menekült része esztelenül átgázol a saját összezsúfolt gyalogságán s betetőzi a zürzavart, aztán a tuloldalon hanyatt-homlok menekül, kavarog, kalimpál lefelé: le a Dunára, a Duna vizén át, el Torontálba.

Menekülni kezd már a gyalogság is. Vad futásában ki tudná feltartóztatni, ki tudná visszavetni a sáncok öldöklő poklába?

Meztelen karddal Thököli szárguld vagy század magával eléjük, törökül kiáltozva rájuk:

— Vissza, vissza, Allah és a padisah nevében!

De hiába kardlapozza őket, hiába szegez pisztolyt a futók fejének, azok fegyvereiket elszórva, eszeveszett iramban száguldanak le a lejtőn. Ah, abba kell hagnia a reménytelen kísérletet, ha csak nem akarja kockáztatni, hogy maroknyi csapatával őt is elragadják vagy legázolják a támadók.

És ezalatt már középütt és baloldalt is hág föl a sáncokra a német gyalogság és özönlik be a

Elöl a vasasok sorakoztak, élükön délcég ezredesükkel, a huszonkilenc éves gróf Zrinyi Adámmal. *)

*) A Zrinyi-családoknak ez a tagja, aki a költő: Zrinyi Miklós egyetlen fiugyermeke volt, most először tűnik elő elbeszélésünkben. Unokatestvérének, gróf Zrinyi Jánosnak, a vértanúhalált halt Zrinyi Péter fiának borzalmas sorsát már ismerjük elbeszélésünk előbbi részeiből. E pillanatban ők ketten éltek még férfiak a Zrinyi-családból: a család még élő harmadik tagja nő volt. János testvérénje, Zrinyi Ilona, János, mint tudjuk, ez időben élőhalottként szenvedett a rottenburgi várban befalazva, ő sok esztendővel túlélte unokatestvérét, Adám ezredesét, tehát valóban ő volt — mint ahogy irtuk — az utolsó Zrinyi.

Adám különben édesanyjától, Löbl Zsófiától, teljesen német nevelést kapott s osztrák nőt vett feleségül is, névszerint gróf Lambert Katát. Érzelmeiben teljesen kivetkezett magyar mivoltából, de nem vérében is: bátorságra, vitézségre valódi Zrinyi volt!

(A szerző megjegyzése) Bottyán bevárta, míg a többiek beérik, aztán jelt adott s fölharaszt a magyar lovasezredek rettentő kiáltása:

— Kard ki, kard! Hujrá, hujrá!

A bádeni herceg vezérkarával a domboldalról nézte végig a hihetetlen jeleneteknek azt a sorozatát, amely most a harc téren végbement!

A gyalogezredek sortüzet adtak

A kisiparosok ügyeit tárgyalta a noviszádi kereskedelmi kamara ipari tanácsa

A kisiparosoknak nyújtandó hitel rendezése és a kisiparosok szociális biztosítása foglalkoztatja az iparos társadalmat

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara ipari tanácsa ifj. Fiszter Gusztáv elnöke alatt teljes ülést tartott, az ipari osztály összes tanácsosainak részvételével.

A kamara titkársága részletes jelentést terjesztett elő az ipari szakosztály valamint az iparfejlesztő intézet működéséről. A titkárság jelentéseit a tanács tudomásul vette.

Az ipar pénzeléséről, mint az egyik legfontosabb közgazdasági feladatról dr. Sztánics Szlávko főtitkár terjesztett elő beható jelentést. Dr. Sztánics beszámolójában ismertette a kötelező iparos egyesületekkel lefolytatott tanácskozás eredményét és ennek alapján azt a megállapítást tette, hogy a kamara területén különösen

a kisiparosoknak van nagy szükségük olcsó személyi, bérházási és ipari hitelre,

amely lehetővé tenné munkásságuk aktívá tételét. A hiteleknek természetesen hosszulejáratuaknak kellene lenniök. Tekintettel, hogy az eddigi hitelnyújtás egyáltalán nem megfelelő, az iparosoknak elsősorban az ipari hitelszövetkezetek útján kellene hitelhez jutniök. E kérdést beható vita követte, amelynek eredményeként »A kisipari hitel kérdését tanulmányozó bizottság« alakult meg, azzal a feladattal, hogy ezt a kérdést tanulmányozza és megoldása tekintetében dolgozzon ki javaslatot.

Ezután a különböző iparágakat érdeklő kérdésekkel foglalkoztak. Arra való tekintettel, hogy a kamara területén meglehetősen nagy számban vannak kisiparos kőművesek, az ipari szakosztály azt a javaslatot terjeszté a bánság elé, hogy

ne adjon újabb iparendélyeket kisiparos kőművesmesterek részére.

A kisiparos kőműves és ácsmesterek panasszal éltek, mert elvették tőlük az inastartás jogát, ezért a kamara lépéseket fog tenni olyan irányban, hogy a kismesterek segédek számára való tekintet nélkül egy inast tarthassanak. A papeszkészítőknek szandálkészítési, valamint a férfiruha szabóknak női ruha készítésére való jogát elismerték, amennyiben szerzett jogaik vannak erre vonatkozóan még az ipartörvény életbelépte előtt. Meghatározták a hentesipar hatáskörét is.

Az ülésen behatóan foglalkoztak az iparosok szociális biztosításának kérdésével is.

Ugyancsak tanulmányozta a tanács az inastartásról, valamint a munkásalkalmaztatás rendezéséről szóló rendelet tervezeteket is és erre vonatkozó észrevételeit eljuttatja majd a kereskedelmi és ipari minisztériumhoz.

Gyümölcskiállítással bővül a topolai méhésznapi vásárnap rendezik a kiállítást

Vásárnap rendezik a kiállítást

Jelentettük, hogy a topolai Méhészegyesület vasárnap, szeptember 10-én nagyszabású méhészkiallítást rendez. Azt is jeleztük, hogy nem egyszerű méhészszelejövetelről és tanácskozásról lesz szó, hanem olyan gazdasági és társadalmi eseményről, amely megérdemli, hogy messze vidéken felfigyeljenek rá.

A méhésznapi műsora két részből áll: gazdasági és szórakoztató részből. Ezen a helyen a nap gazdasági részét ismertetjük és már előre jelezzük, hogy

gazdasági szempontból nagyon tanulságos és hasznos lesz a topolai kiállítás.

A jugoszláviai magyar méhészekről keveset tud a nagyközönség. Kár, mert társadalmunknak ez a rétege megérdemelné, hogy munkáját, törekvéseit nagyobb figyelemmel kísérjük. De ne csak figyeljük, hanem kövessük is.

A méhészetet általában nem tartják komoly kenyérkereső munkának, pedig ez a nem könnyű és nagy türelmet igénylő foglalkozás meghálálja a vele való fáradozást és sok családnak ad kenyeret. A nagy szakértelemmel és izléssel megszervezett topolai kiállítás igazolja majd, hogy

a méhészkedés komoly szakma, kenyérteremtő foglalkozás.

Jelentősége különös mértékben növekszik napjainkban, a háborús megnyilvánulások idején, amikor a méz a háztartásnak sok hiányt

potló, szinte nélkülözhetetlen kiegészítővé válik. A kiállításon kitűnik majd, hogy a vajdasági magyar méhészek tudása, szorgalma és felkészülése európai viszonylatban is megállja a helyét, sőt a legjobbak közé számít. Kívánatos tehát, hogy

a vidékről is minél többen állítsanak ki,

minél többen vegyenek részt az értekezleten, hogy fejlessék tudásukat és megszeressék ezt az érdekes és hálás foglalkozási ágat.

A méhésznapi és kiállítási rendezése kitűnő érzékkel megtalálta a módját, hogy vasárnap azok is jól érezzék magukat Topolán, akiket talán nem érdekel a méhészet. A rengeteg, kitűnő szórakozási lehetőségén kívül

gyümölcskiállítást is rendeznek

hogy a nagyközönség megismerje a topolai és Topola környéki gazdák messzeföldön híres termelvényeit.

A kiállítás egész napot kitöltő műsora a következő: Reggel a vendégeket fogadják a vasutnál, utána délelőtt fél 9 órakor istentisztelet a római katolikus templomban, majd méhészeti felvonulás, amelyen résztvesz a bogojevói Gyöngyösbokréta is. Ezután méhészer-értekezlet a Gazdakör helyiségében, majd 12 órakor disztribúció. Délután 4 órakor szabadtéri népszínmű előadás, majd a bogojevói Gyöngyösbokréta fellépte, este 8 órai kezdettel egyfelvonásosok a

nyitva hagyott gyepekön a lovaság is.

A vesztett csata halálos rémülete nyugtázza le a török táborát. A támadókkal szemben nem állanak már védők, csak áldozatok.

Csak a janicsárság színe-java, a keresztény gyerekekből nevelt ezredes harcolnak oroszlan bátor-sággal és erővel, nem hátrálva egy tapodtat sem, halált osztva csapásokkal: — úgy kell egyenként kivégezni őket, hogy végre kihulljon öklükből a fegyver.

Köprili Musztafa Ogli megsemmisülve látja, hogy minden elveszett. Oda a százezer főnyi fényes hadsereg, a százötven ágyú, a tízezer sátor, az óriás hadipoggyász. Az ozmán birodalom egész ereje, amelyet erre az évre összegyűjtött.

Eszébejutnak a »magyarli királynak«, Thökölinek utolsó szavai: »A családod híres arról, hogy ebben még senki sem kapott selemzsinórt!«

— Nem, nem kapott senki, — beszél magában a nagyvezér. — S hogy te se kapjál, s diadalszeke-rehez se fűzhessen a győztes ellenség, most halj meg Musztafa Ogli diadalmasan, ismeretlenül és észrevétlenül!

Fekete ködmönt borít magára, minőt a janicsárok viseltek s oda-siet, ahol legöklőbb a halál.

Handzsárral küzdve a tulerő ellen, ott esik el hű janicsárjai között.

Basái közül számosan követik példáját s rohannak fekete ködmönben a fekete halálba.

Mire a hold fölkel s ezüst fényét megfürdette a gőzölgő vértengerben: a bádeni hercege volt a század egyik legnagyobb győzelmé.

A nagyvezér, Ibrahim basa, a janicsár aga, további tizenhét basa, sok száz törzstiszt és huszezer török katona holttestét világította meg a hold. Százötvennyolc ágyú, a hadipénztár s az összes tábor-szerek zsákmányul estek. De fájdalmasan nagy volt a császáriak vesztesége is. De Souches, Holstein és Ahremberg herceg tábornokok, számtalan törzstiszt, — köztük Zrinyi, Kaunitz és Below ezredes — és hétezeröttszáz ember esett el a véres küzdelemben.*

* Az ütközet részletes leírása: Szalay: Magyarország története, V. k., 506—513. I. és Rónai Horváth Jenő: Magyar Hadi Krónika, 288—292. l.

(A szerző megjegyzése)

— Ez a legborzasztóbb dolog, amit életemben láttam, — mondotta reszketve Apagynak Johanna, amikor a hold fölkel s Thököli visszatért a sikertelen beavatkozásból a dombtetőre.

Heissler tábornok és Dória ezredes ott ültek lóháton a kurucok között, mindenik keze hátrakötve, lovuk két-két kuruc ló közé pányvázva.

— Talán most megszabadít bennünket az Isten, — dörmögte komor haraggal Heissler Dóriához, — a mieink üldözni fogják a fu-

tókat s talán lecsapnak tömlőcarterónkra is.

— Sokkal jobban félt bennünket a fejedelem — felelte Dória —, semhogy bevárja ezt a lehetőséget. Ah, lássa, már parancsot ad az indulásra!

Csakugyan, Thököli megadta a jelt a szedelőzködésre. Az előzőleg ejtett roppant zsákmány ott hevert középtűt nagy máhahalomban, ott a kis csapat minden tábori készsége is.

Ló, ökör volt bőven s a huszárok sctiben fölrakodni kezdtek.

De alig vetették át az első máhacsomagokat az ökrök hátán, német lovasok sötét tömege jelent meg a lejtőn s egyenesen feléjük tartott.

Vágtatva érkeztek vissza Thököli előőrsei.

— Hofkirchen és Castell lovasai — jelentették — két egész ezred.

— Csak két ezred? — mondotta Thököli s a holdvilágnál végignézett ötszáz emberén. — Kedvem volna megtáncoltatni őket!

De tekintete véletlenül találkozott a Heisslerével s látta, hogy a tábornok sötét szemei vad tűzben ragyognak.

Hirtelen megváltoztatta a szándékát:

— Nem, nem ütközünk! Hajigáljátok föl a poggyászt, aztán lóra és zárt sorokban előre, le a Duna felé!

— Első eset, amióta vele vagyok, hogy a fejedelem elmene-kül, anélkül, hogy megütközne! — mondotta Apagyi Johannának.

— De hisz az ellenség négy-öt-szörös tulerővel van! — vélte a fiatalasszony.

— Nem, nem az teszi, — mosolygott Apagyi —, hanem a szerelem. A foglyait nem akarja kockáztatni, annyi az egész.

— A fejedelem megfut, — sutogta Dória fülehez hajolva Heissler. — Így hát nem szabadulhatunk meg az ütközetben. De én nem engedem tovább hurcoltatni magamat s ma éjjel megkísérlem a szökést, ha addig élek is. S ön, ezredes?

— Engem kötve tart a becsület-szavam, — felelte mélabusan Dória.

De már a kurucoknak nem maradt idejük, hogy szépszerével magukkal vihessék a zsákmányt.

Másik oldalról is feltűnt egy erős ellenséges lovascsapat: Thököliék két tűz közé kerültek.

A tiszta holdvilágnál jól látta a fejedelem, hogy Heissler ajkai körül gunyos mosoly játszadozik.

Nos jó, hát most meg fogja mutatni neki hidegvérét.

Egészen odalovagolt hozzá s nyugodt, derűs hangon mondotta:

— Látta tábornokom, milyen érdekes helyzet. Embereim még lázasan csomagolnak, holott a zsákmány elvitelére nincs már idő. De én még nem adom meg a jelt a menekülésre, mert akkor a zsákmány elhagyásáért engem okolnának. Majd ha már egészen körmünkre ég a dolog.

(Folytatjuk)

gazdaköri szinpadon, majd a Gyöngyösbokréta esti műsora, utána tánc.
A bankettre egy teríték ára 12 dinár, a délutáni szabadtéri elő-

adásra a belépődíj 2 dinár, az esti előadásra 10 dinár. A délelőtti kiállításán méz-vásár, az esti műsor látogatói mézet és mézessüteményt kapnak ajándékkul.

Egyelőre nem számolnak jelentősebb változással a magyar agrárkivitelben

Hogy ítélik meg Magyarországon az agrárexport helyzetét a német-orsz. szerződés után

Budapestről jelentik: Magyarországi gazdasági körökben vita indult meg arról, hogy vajjon Németország s Oroszország közelségéből Magyarországra a gazdasági élet sikkján milyen kihatások származhatnak.

Tény az, hogy a magyar mezőgazdaság legfontosabb piaca a német birodalom. A piacra kerülő gazdasági termékek

együtöde, illetve az egész magyarországi agrárkivitel kétharmada irányul Németországba.

Ha a szovjetnek Németország felé tervezett szállításaiból jelentős rész jutna mezőgazdasági cikkekre, — és a németországi kereskedelmi szerződés megkötésekor megjelent hivatalos nyilatkozatok alapján erre gondolni lehet, — akkor ez a magyar mezőgazdaság helyzetét lényegesen befolyásolhatja. A várható kihatásokat a magyar gazdasági körökben kétféleképp ítélik meg: kedvezően és kedvezőtlenül.

A német piac jelentősége főleg abban nyilvánult, hogy a világpiac árszínvonalánál

magasabb árakat nyújtott s ezzel megkönnyítette a magyar mezőgazdaság vásárlóerejének védelmét.

Az oroszok mezőgazdasági terményeiket a magyarnál alacsonyabb termelési költségekkel állítják elő és ezért

az olcsóbb orosz agrártermékeknek a német piacon való megjelenése megszakíthatná a magyar terményeknek a német piac felé már megjelentősen állandósított özőnlését.

De ha figyelembe vesszük Magyarország és Oroszország kivitelének strukturáját, akkor a szovjet nem olyan hatalmas versenytárs, mint ahogyan az első pillanatra látszik.

Magyarország kivitelének keretében

57 százaléka jutott élő állatokra és élelmiszekre,

az orosz kivitelnek ellenben csak a 23 százaléka. És ha Oroszország agrárexportjának részletes adatait nézzük, megállapíthatjuk, hogy csak

kevés olyan cikkben van számottevő kivitele, amelyet Magyarország is exportál.

Konkurrenciát a magyar agrárexportnak Németországban csak az orosz buza, rozs, hüvelyesek és esetleg a vaj, vagy bizonyos magvak okozhatnak.

Ezekre a cikkekre a német birodalomba irányuló magyar agrárkivitel 29 százaléka jutott és tavaly 57 millió pengő értéket képviselt. E cikkek azonban túlságosan áldozat nélkül más piacokon is elhelyezhetők. Mindenesetre azon-

ban itt egy újabb indok adódik az államháztartás szempontjából is már nehezen tartható buzapolitikai felszámolása mellett, melynek szükségességét gróf Teleki Pál miniszterelnök ismételt hangoztatta, sokkal előbb, mint a német-orosz kereskedelmi szerződés létrejött. Szakkörök véleménye szerint a nyáreleji német-román árucseremegállapodások jobban veszélyeztethették volna a magyar mezőgazdaság németországi exportlehetőségeit, mint a német-orosz megállapodás.

Veszélyessé a helyzet akkor válna, ha a mai kereteket messze túlháldó orosz kivitel özőnléné el a német piacot.

Ehhez azonban a most megállapított 200 millió márkás keret jelentős kibővítésére lenne szükség. Kétséges, hogy erre, — legalább is a közeljövőben, — sor kerülhetne

Tanoncelhelyezés. Ajánlkoznak a Vojvodinából magyar gyermekek lakatos, kovács, bádógos, cipész, órás, szabó, szíjgyártó, asztalos és kéményseprőtanoncoknak. Keresnek bognár, kőműves, mézszáros, borbély, szobafestő, kefékötő és szücsiparokhoz tanoncokat. A közvetítés díjtalán, csupán két levelezőlapot kell mellékelni. Skorutyák Károly, Sztári Szívác.

Az adai halászegyesület közgyűlése. Az adai halászegyesület rendkívüli gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy az egyesület szövetkezetté alakul és belép a noviszádi szövetkezetbe. Elfogadták az új alapszabályokat és 17 új tagot vettek fel. A választmány megmaradt a régi elnökké Dr. Beslics Dömötört, titkárrá pedig Cseh Károlyt választották. Az előjáróság részéről a gyűlésen Marics Szlávko aljegyző jelent meg.

1000.- dinárt kereshet
havonta házmunkával. Anyagot adok, kész írt átvesszek. Kérjen prospektust, mellékeljen választványt. **HEMIPA** BEOGRAD, Hartvigova u. 66

KÉRJEN INGYENES TANULSÁGOS ARJEGYZÉKET
VILÁGHÍRŰ HANGSZEREIRŐL
LEGNAGYOBB HAZAI HANGSZERCÉGTŐL
SCHNEIDER
KIR. UDVARI SZALLÍTÓ
ZAGREB
NIKOLIĆEVA IO

SPORT

BIRÓKÜLDÉS A VASÁRNAPI MÉRKÖZÉSEKRE

Noviszádi alszövetség: NAK—Isztra Arszin, Gragyanszki—Mácsva Mladenovics, ZsSK—Szlóga Petrovics Petar (Ruma).

Szubotica alszövetség: Szombori Sport—Szlávia dr. Padjen, Gragyanszki—JAK Radovánovics, Szentai AK—OSC Sibalic, JSK—Apátin SK Sonnenberg, Bezdáni SE—Jugoszlóven Gerdec, Bácskogradistai AK—Szlóga (Mól) Simunov, Jedinsztvo—Rádnicski (Szent) Ivanov, Szlóga (Sztárakani-za)—Adai SK Priboj, vrbászi Gragyanszki—Krivaja Lukics Csantaviri AK—VSC Terzin, Szobabráni SK—Hajduk Ruzmann, Crvenkai SK—Bela Zvezda Mihók, Bajmoki AK—Szvetozármileticsi SK Pujin, Szombori AK—Kudeljár Bognicár, Csonoplyai SK—ZsAK (Szombor) Sztójadinovics, Szlóga (Sztanics) Szrpszkimileticsi SK Metz, Rádnicski (Szombor)—Dunav Sztipics, Krnyajai SK—Elektro Masirevics, Spárta—Ruszín Nikolics, Szlávia (Banatskoarangelovó)—Borac Jablanov, TANK (Szubotica)—Jugoszlávia Matjevics.

Magyar nemzeti bajnokság: Hungária—Ujpest Boronkay, Taxisok—Gamma Vass, Törekvés—Ferenyváros Kóhalmi, Kíspeszt—Szolnoki MÁV Antay, Elektromos—Haladás Lantos, Bocskai—Szegec Vogel és Kassai AC—Nemzeti Ujvári.

Rövid sport hírek

Bunyevác — Bohémia elsőosztályú bajnoki mérkőzés lesz ma délután Szuboticián. A mérkőzést Neverkla vezeti.

Mólon a Szubotica TTC 10:0 arányú fölényes győzelmet aratott a mól asztali tenisz-csapat felett.

Matheisz Miklós, a Bezdáni SE kitűnő csatára, kedden házasságot kötött Tokay Annus bezdáni urleánnyal.

Franciaországból visszatértek azok a vándorfutballisták, akik eddig még nem szereztek meg a francia honosságot. A magyar vándorok közül Korányi alighanem a Gammához, Gyarmati a Ferenyvárosához és Békési a Bocskaihoz szerződik.

Ausztrália nyerte a Davis Cup-döntőt 3:2 arányban. A verseny utolsó napján Broomwich verte az amerikai Parkert, Quist pedig győzött Rigggs ellen s így az Usa kikapott, noha az első napon 2:0-ra vezetett.

A helsinki olimpiáról több ellentmondó hír kelt szárnyra. Eddig még nem dönt el, hogy megtartják-e az olimpiát, de annyi bizonyos, hogy elhalasztani nem lehet. Vagy megtartják jövőre vagy pedig csak 1944-ben lesz a legközelebbi olimpia.

A mitrovicai Gragyanszki vasárnap akarta megülni fennállásának 20. évfordulóját. A jubileumi ünnepséget azonban a politikai helyzet miatt későbbre halasztották.

BÁCSKOGRADISTÉN
A BORBÉLYOK 3:1 ARÁNYU GYŐZELMET ARATTAK A SZABÓK FÖLÖTT

Szabónak s borbélynak olló a szer- [száma,
Amaz a szövetet, ez a hajat vágja.
Lehet, hogy ollóval a szabó jobban [vág,
De a borbély többször vágja be a [labdát.

FANYAR TÓBIÁS

Futball-eredmények

Szubotica: Az állami ünnepen két elsőosztályú bajnoki mérkőzést játszottak. A SzAND 4:0 (1:0) arányban győzött az SzMTC ellen, a Sport pedig 2:1 (1:0) arányban verte a Zrinyszkít.

Prigr. Szvetilván: Bajmoki AK—Kudelyár 3:1 (1:1), bajnoki, bíró Gerdec.
Kula: Hajduk—Csantaviri AK 1:1 (0:0), bajnoki, bíró Mihók.

Mitrovica: Gragyanszki—zemuni Vitéz 3:3 (3:2), barátságos.

Szv. Miletics: MSK—Csonoplyai SK 4:3 (1:1), bajnoki, játékevezető Boskovics.

Szombor: ZsAK—sztanicsi Szlóga 8:1 (3:1), bajnoki, játékevezető Metz.

Ada: Adai SK—Jedinsztvo (Krsztur) 3:1 (0:1), bajnoki, bíró Radovánovics. A győztes csapatból Török, Mátics II. és Veszelinovics tűnt ki.

Beograd: BSK—Jugoszlávia 6:1 (3:1), barátságos, játékevezető Vasza Sztefanovics. A bajnokcsapat 3000 néző előtt megérdemelten győzött. Góllövők: Bozsovics 2, Valyarevics 2, Glisovics 1 és Lechner 1 a BSK részéről, illetve a Jugoszlávia részéről Rakar.

Mól: Szlóga—adai Rádnicski 3:2 (2:2) barátságos.

Nis: Gragyanszki (Szkoplye)—Gragyanszki (N's) 5:0 (2:0), barátságos.

Angol ligamérkőzések: Everton—Aston Villa 2:1, Blackpool—Brentford 2:1, Bolton Wanderers—Stoke City 2:1.

Cseh-morva védőnökség: Szlávia—SK Pilsen 3:1, Spárta Náchod 3:1, Zsidenice—Kladno 5:2, Bata-Viktoria Zsiskov 3:2, Pardubitz—Sleszka Osztava 4:0, Viktoria—Prostejov 4:3.

Malligys: Bela Zvezda—Szekicsi SK 2:1 (1:0), barátságos. A mérkőzést az elmaradt Bela Zvezda—Sziváci SC bajnoki mérkőzés helyett rendezték meg.

5 kérdés:

1. Ki volt Rinaldo Rinaldini?
2. Ki írta a Gotterhalte zenéjét?
3. Hány nő kapta meg a Nobel-díjat?
4. Mit állapított meg Kepler?
5. Hogyan nevezik a könyvvitelben a Tartozik vagy Követel-oldal többletét?

Válasz

regnapi kérdéseinkre

Kérdés: Mi a dinamit leglényesebb robbanóanyaga?

Felelet: Nitroglicerin.

Kérdés: Kinek volt a mellékneve: gáncs és félelemnélküli lovag?

Felelet: Pierre de Bayard francia hadvezéré (1500 körül).

Kérdés: Kemény Zsigmond mely regényének címe emlékeztet egy magyar költő nevére?

Felelet: Gyulai Pál.

Kérdés: Milyen családból származtak az orosz cárok?

Felelet: Romanov.

Kérdés: Ki nevezte először a Dunát szökének?

Felelet: Kisfaludy Károly.

Új kalapszalón!

Értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy szeptember 1-én új kalapszalónt nyitottam Noviszádon.

Kra ya Alekszandra u. 12.

alatt az udvarban. Szives pártfogást kér

Lisa Ravelfofer

FIAT D.K.W. - WANDERER, AUDI-HORCH
gépkocsi képviselői
AUGUST KUTALEK
NOVISZAD, KRALJA PETRA II UCCA 64 - TELEFON 31-06

PALOTA

Uj palota azonnal eladó a kereskedelmi központban nagy termekkel és nagy helyiségekkel. — Garantált jövedelem 840.000.— dinár. Ára csak 6.000.000.— dinár, amelynek fele jelzáloghitel és levonásba jön. — A palota nettó 15%-ot jövedelmez. — Eladja kizárólag »NEIMAR«, Beograd, Kralja Milana 20. Telefon 27-796.

UTAZÓ URAK!

Ujjonnan megnyílt modern szálló
Hotel „UNION-PALAS”
Beograd, Kosovska 11. Tel. 28-849
Lakosztályok, szobák fürdőszobával és telefonnal. — Mérsékelt árak!
Az éttermet Sreier vezeti.
IGNYAT PETROVICS szállodás,
a Szarpszki Kraiy szálló éveken át volt portása.

Fájdalomtól megtört szívvel tudjuk a szomorú hírt, hogy a legjobb férj, apa, gyermek és rokon

Bódi József

Életének 55-ik évében rövid szenvedés után szeptember 6-án este 6 órakor viszaadta lelkét teremtőinek.

Drága halottunk földi maradványait ma. pénteken délután 3 órakor kísérik a noviszádi Állami Kórház halotaszahából utolsó útjára a Pirosi-úti református temetőbe.

Noviszád, 1939. szeptember 8.

A gyászoló család

„Orthopäd“ cipőket

minden fájós lábára, a legjobb módszerek szerint garanciával készít
Gál István, Szubotica Zrinjski tér 2

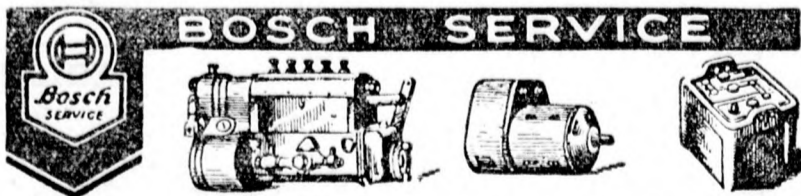
N. S. U., D. K. W., PUCH

motorok, márkás kerékpárok rendkívül olcsón
Kollárnál Bajmokon
(STEYER-autó képviselet)

Mit lehet tudni!

Talán már HOLNAP emelkednek az árak!
MA még minden egyes rövid- és divatúru cikkeket az ismert **OLCSÓ** áron kaphat nálam. A jelszó tehát legyen
AMIT MA MEGVEHETSZ, NE HALASZD HOLNAPRA!
Az olcsó PEREPATITS
Noviszád, Kr. Petra II. 39 (Gyümölcs piac)

Dipl. teh. L. TALOVICS
BEOGRAD, Koszmajszka 43. — Tel. 28-380

A Bosch gyárakban specializálta magát. Szakszerű és ditalan vizsgálat az összes Bosch-gyárak Bosch-készülékével. Mindenféle akkumulátorok állandóan raktáron. Kedvező árak!

APRÓHIRDETÉSEK

URANIA MOZI, Noviszád

Ma 5, 7-15 és 9-15 órákor

VIDAM O'PERETT:

LORD LAKÁJ

Hans Söhnker Rose Stadner
Joe Stöckel

Messzi erdők, mezők, hegyek-völgyek harmatos, balzsamos vadvirágából készül a törvényileg védett

»Növényharmat«

ez az ezerjő új háziszser, amely bedörzsolésre használva, de cukron véve is utólerhetetlen hatású! Egy üveg ára 12 dinár és csak zöld üvegben és zöld csomagolásban való! Minden patikában és valamennyi jobb üzletben kapható! Főlerakat a 100 esztendő Gebauer-patika, Bač. 190

ALLAST KERES

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri vagy hasonló állást keres egy helyen. Az asszony kitűnő szakácsnő. Buljubasics Béla, Noviszád, Kiszácska u. 15, ajtó 3. 6234

ELMENNŐK házvezetőnek, vagy szakácsnőnek nagyobb családhoz, ahol kézilány lenne mellettem. Fizetés megegyezés szerint, 45 éves vagyok. Címeket »Becsületes« jellegre a kiadóba kérek. 6261

Gyarló földi ember győtrő gyomorbaja gyorsan mulik, ha otthon van a csodaszor „Penta”

Kapható gyógyszerárakban és kereskedésekben
„D” gyógynövény extract ára üvegenként 12 Dinár.

ELADÓ

KORCSMA Mól községen keresztül vezető köves uccán eladó vagy kiadó nagy porta és léctekélyével. Mérsáros Fábrián, Mól. 6205

VARRÓ ÉS IRÓGÉPEK, rádiókészülékek, kerékpárok, zongorák, gramofonok, pénzszekrények. Különböző márkák. Nagy választék iróasztalok, redőnyös szekrények, kombinált szekrények, szobaberendezések, antik stílusú bútorok, luszterek, művészi képek, ékszer, ezüstök és egyéb dolgok mint megváltott zálogok olcsón eladók, garancia mellett. Beograd, Decsanzsika 22. 6168

KIADÓ

KIADÓ összkomfortos háromszobás hallos modern lakás központi fűtéssel első emeleten a noviszádi Rádnicska-uccában garázzsal! Pontos cím megtehető a Reggeli Ujság kiadóhivatalában. 5516

NAGY ÜZLETHELYISÉG és világos irodahelyiség (5 szoba) forgalmas uccában kiadó egyben vagy külön. — Mihajlovics trafik, Noviszád, Kralja Petra II. 62. Telefon: 22-49. 6167

KERESLET

FÉNYKÉPESZ segédnőt, aki a szakmában teljesen jártas, keres noviszádi műterem. Érdeklődni a kiadóhivatalban. 6208

TRAKTORT (Lanz vagy Hofherr gyártm.) keresek megvételre. Reisz Lajos, Bácska Palánka. 6235

FORGALMAS fűszerüzlet és trafik keres gyakorlattal bíró jó üzletasszonyt társnak Noviszádra némi tőkével. Cím a kiadóban. 6243

FIATAL borbélysegédet azonnal felvesz Haasz István, Noviszád, Teodora Pavovicsa 3. 6264

BICIKLIVEL rendelkező kifutófiút keres »Pravda« Noviszád, Bulevard Kraljice Marije 17. 6265

ÖNÁLLÓ varrónőt és női selyem-fehérmű varrónőt, jó fizetéssel felvesz Milica Josić, Beograd, Pašičeva 10. 6242

JÓMUNKÁS fiatal borbélysegéd azonnali belépésre felvétetik. Szabó László borbélymester, Temerin, Főucca 499. 6258

HÁZVEZETŐNÖT keresek, 20-35 éves intelligensebb egyént, ki jól tud főzni és vállalná két nagyobb gyermek gondozását és nevelését. Fényképes ajánlatot »Jó háziasszony« jellegével a kiadóhivatal továbbít. 6257

KIFUTÓ, saját kerékpárral, 14-15 éves azonnal felvétetik. »Napló« Noviszád, Kralja Alekszandra 7/I. em. 6248

KÜLÖNFÉLE

Dr. FILIPON CRÈME a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

BORBÉLYOK! Gyógykezeléséből visszatértem és ismét a N. E. üzletfeleim rendelkezésére állok. Gubányi Sándor műköszörüs, Szubotica, Krupzeviceva ul. 4. Ugyanott 5 kapa szőlő eladó. 383

BÖRCSÖK JÁNOS

javit szivattyukat, gépeket, végez minden lakatsmunkát. Kr. Alekszandra ul. 7., udvar. 5687

ASZTALOSOK

minden munkájukhoz használjanak: »Aceta« fényezőfolyadékot, »Aceta« hidrogénvet, »Furnit« enyvptólt »Atol«-t keményfacsapoláshoz, plasztikus fát kitteléshez. Mintáztott ajánlatot szívesen küld »Aceta« vegyészeti gyár, Ing Burghardt Dániel, Noviszád, Szuvoborszka 20. Tel. 31-94. 5393

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvöröszödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7 50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár. Szubotica.

Gradsko Poglavarstvo Novi Sad

Broj: 46 886
24 avgusta 1939 godine
NOVI SAD

Oglas

Gradsko poglavarstvo putem pisarne ponude nabaviće za potrebe Doma ubogih 10 kom. gvozdenih kreveta i 30 kom. noćnih ormana.

Tehnički opis kreveta i ormana može se videti u Domu ubogih svakog radnog dana za vreme zvaničnih časova. Tamo su i kreveti i ormanovi.

Rok za podnošenje pismenih ponuda 15 septembar 1939. god. u 10 časova.
Dr. MILUTINOVIĆ a. r. potpretsednik

DIVAT-FRIZURÁT, hajfestést, tartós ondolást a legujabb amerikai módszer szerint készít: Jurik fodrász, Noviszád, Kralja Petra II. 32. 5992

MOSÁST VALLALOK lakásomon. Elsőrendű munkáért kezeskedem. Munka Itona, Aleksza Santicska 40. 6149

MINDEN nyelvű használt könyvet, egész könyvtárakat vásárol J. Pap antikváriuma, Noviszád. 6159

SULYOK fest, tisztít. Száraz és vegyi tisztítás. Bőrkabátok, bőrbútorok festése minden színben. Olcsó árak. Noviszád, Postanszka 14. 7045

25 7000 literig új és használt **hordók**

kaphatók

KRIX LAJOS kádármesternél Szubotica V. Mažuranićeva u. 19. Blaskó keresztnél

Varrógépet 10 évi

garanciával, hosszú részletfizetésre legolcsóbban Dudás Pál varrógép-szaküzletében. Saját érdekében kérjen ajánlatot Régi varrógépet legmagasabb áron becserelem. Javításokat szakszerűen és olcsón végzek **DUDÁS PÁL** mehanikus, SZUBOTICA, Jelacsicseva 9

Havi 3000 dinár kereset

Keresünk minden helységben képviselőket abszolút mindenki által szükséges újdonság eladására. Irjon, mellékeljen 3 dinár bélyegyet mintára. „IZBOR” Beograd, Palmotičeva ul. 13.

OLCSÓN VEHET DRÁGAN HASZNÁLT ISKOLAKÖNYVEKET

VIG könyvkereskedésében SZUBOTICA. Tel. 57

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkeztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futóski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal elnöke: **Blazsek Ferenc**
Pretpriata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Zsuzsi svakodnevno. Megjelent naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszám: Zagreb, 46.692